

VÄRMLANDS ANOR

1997:4

November 1997

Medlemstidning för Värmlands Släktforskarförening
ISSN 1400-1047

Pris 30:-

Årgång 14

Gården Mellstuga i Stora Gårdsås, Gunnarskog, omkr år 1912. *Kvinnan i vitt är okänd, men de gamla på verandan är Olof Nilsson (1839-1920) och hans maka Marta (1833-1919), bördig från Salungen i Mangskog. På trappan Olof och Martas dotter Kajsa Sandström (1872-1951) med fosterdottern Margit född 1909. Mannen med hästen är Kajsas make Anders Sandström (1863-1948).*

Foto tillhör Carl-Johan Ivarsson. Se antavla sida 15

VärmlandsAnor

VärmlandsAnor utges som medlems-tidning för VärmlandsSläktforskarförening. Bidrag till tidningen, synpunkter på inriktningen och tips om händelser för bevakning mottas tacksamt av Redaktören. Citat ur VärmlandsAnor får göras, om källan anges.

Redaktionen förbehåller sig rätt att redigera och sätta rubriker i insända bidrag.

Upplag 1100 ex, 4 ggr/år

Ansvarig utgivare och redaktör Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754

Produktion Consulting Data, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Telefon 054-218777 Telefax 054-218829 Mobil telefon 070 646 07 61

Tryck Tryckeri AB Knappen, Karlstad

Manusstopp för 1998:1 ar 2 feb 1998

Värmlands Släktforskarförening

Föreningen bildades 1983 och har till ändamål att stödja och stimulera intresset för släkt- och hembygdsforskning i Värmland och förena dem som delar detta intresse. Föreningen är ansluten till Sveriges Släktforskarförbund.

Organisationsnummer 873201-6897
Föreningens adress c/o Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga.

Medlemsavgiften är 100 kr för ordinarie medlem och 30 kr för familjemedlem (1997) till svenskt postgiro **46 96 60-5**. Medlemmari i Norge erlägger 100 norska kronor + porto 40 respektive 30 kronor till norskt postgiro **0806 1944334**

Arkiv Emigrantregistret, Box 331, 65208 Karlstad. Telefon 054-159272.

Besöksadress Gamla Badhuset, Norra Strandgatan 4, Karlstad

Styrelsen 1997

Ordförande Lars-Gunnar Sander, Norra Berghaget, 66732 Forshaga. Telefon 054-872754 Mobil tel 070 634 81 87

Vice ordförande Bernhard Granholm, Ljunggatan 39C, 66432 Grums. Telefon 0555-61153

Sekreterare Gunnar Jonsson, Älvhags-gatan 25, 66140 Saffle. Tel/fax 0533-10559 Mobil tel 070 583 24 96

Kassör Harald Persson, Malm-torgsgatan 18, 65340 Karlstad. Tel 054-218777

Materialförvaltare Bo Cider, Skol-gatan 12, 66060 Molkom. Tel 0553-10378

Ledamot Tom Silja, Storgatan 49, 66730 Forshaga, Tel 054-874612

Ledamot Anette Carlsson, S Ringvägen 12, 68143 Kristinehamn, Tel 0550-17447

Registrator Sonja Peterson, Olmegatan 9 A, 65230 Karlstad. Tel 054-219411

Innehåll

Stämman Helsingborg	3
Haljainen-Kiesinen	4
Ordförandekonferens	4
Släktforskartraff (W)	5
Gravrätt	6
Detta hände år 1797	7
Korpral Knapps seglats	8
Värmländska ledamöter	10
Knus i Boda hemman	13
Antavla 55	14
Ett byrålädsfynd	16
En avrättning Millesvik	17
Intressanta föredrag	17
Nils Pederson Smedby	18
Boktips	19
Ur andra medlemsblad	21
Anor Sökes	22
DISGEN	23
Antavla 55 fortsättning	24
Fikaträff	26
Annonser	26

Arkivens framtid i Värmland

I årets budgetproposition finns ett avsnitt om arkiv. Innehållet i propositionen omfattar de arkiv som idag finns i Gamla Badhuset. Särskild satsning på folkrörelsearkiven föreslås. Man inför ett delvis nytt begrepp, "lansarkiv".

Detta skall få konsekvensen att dessa arkiv ges samma kulturella status som idag läns museer har. Begreppet lansarkiv är lite diffust, men i stort menas därmed lansarkiv och lanstackande arkiv. Riksarkivet får i uppdrag att ge klara definitionsbegrepp. Man åberopar arkivlagen där ett av målen anges vara att "tillgodose forskningens behov". Om detta

går igenom, så är det glädjande. Det bör innebära fortsatt tryggad verksamhet för arkiven i Värmland, inte blott landsarkivet utan även Värmlandsarkivs näringsarkivdel och folkrörelsearkivet.

Kalla: Prop 1997/98:1 utgiftsområde 17, avsnitt 9F.

Arkivens Dag

År 1998 skall man införa Arkivens Dag. Den kommer att inträffa den 7 november 1998. Dagen skall manifesteras med öppet hus och andra aktiviteter. Mer detaljer kommer att meddelas senare.

Bernhard Granholm

*Styrelsen för Värmlands
Släktforskarförening
önskar alla släktforskare en
God Jul och ett Gott Nytt
Släktforskarår 1998*

Slaktforskardagarna i Helsingborg

Den 13-14 september stod Helsingborgs Slaktforskare- och Bygdeförening samt Kullabygdensslaktforskare som arrangörer för årets Riksstämman och Slaktforskardagar. Riksstämman, utställning och föredrag var förlagda till konferensanläggningen Sundspärlan en bra bit från stadens centrum, effektivt isolerad från allmänna kommunikationer till mångas förtret. Temat var "Forskning över gränserna" varmed främst avsågs Danmark och Nordtyskland.

Egentligen började det hela som vanligt redan en dag innan med ordförande och redaktörskonferenser. Ordförandekonferensen refereras på sida 4.

Invigningstalare var "Mr Skånsk Slaktforskning" Guno Haskå, lundaprofessor och ordförande i Skånes Genealogiska Förbund. Han underströk att slaktforskningen numera i större utsträckning inriktar sig på att få "kött på benen". Datorernas intåg gör att ungdomar attraheras av slaktforskning mer än vad kanske eljest skulle ha varit fallet. I detta sammanhang nämnde talaren också nattidningen Rötters stora betydelse. - dare kunde han notera ett ökat samarbete med den akademiska forskningen och med landsarkiven. I Skåne har till exempel slaktforskarna och landsarkivet gått samman i ett stort projekt syftande till dataregistrering av regionens alla kyrkböcker.

Sedan var det förbundsordföranden Krister L:son Lagersvardstur. Han kunde meddela att relationerna till SVAR och Riksarkivet var mycket goda. Ett nytt mikrokortcentrum skall inrättas i Stockholmstrakten och ett annat planeras i västra Sverige. Inom slaktforskarrörelsen hoppas man på motsvarande centra även längst i söder och norr. Avslutningsvis påminde talaren om att 1998 skall bli Ungdomens år.

Utställning och föredrag

Utställningen liknade i stort tidigare års. Dock tyckte jag mig märka något fler antavlor och så var det trevligt med den i detta sammanhang något annorlunda

utställningen av gåramålningar som är en skånsk specialitet. Av de 46 utställarna kom 24 från Skåne. Tydligt var det många uppåt landet som i likhet med oss hade tagit ett sabbatsår. En stor besvikelse tyckte jag det var att ingen dansk förening var representerad. En tur över Oresund är ju ingenting mot resorna som koiiegorna från Finland och Norge måste företa!

Jag tror inte någon tidigare arrangör av slaktforskardagarna fått ihop så många intressanta föredrag som i år. Men som vanligt hann man inte med att lyssna till alla föreläsningar. Jag lyckades i alla fall höra Finn Andersen från Landsarkivet i Köpenhamn och Rainer Schwenke från Greifswald. Andersen berättade om alla i Danmark boende personer som var födda i Sverige och som vid krigsutbrottet 1808 måste avlägga trohetsed till den danska staten. Schwenkes föredrag handlade om det forna Svenska Pommern och de arkiv som finns där.

Riksstämman

Till starrnoordförande valdes Guno Haskå, ordförande i Skånes Genealogiska Förbund. Ombud för vår förening var Anette Carlsson, Gunnar Jonsson och Harald Persson. Det blev livliga diskussioner med ett stort antal inlägg från olika deltagares sida.

Förbundsstyrelsens förslag till avgifter godkändes, vilket innebar att organisationsavgiften på 7 kr per medlem blir oförändrad medan däremot avgiften för stödjande medlem höjdes från 150 kr till 180 kr per år. Förbundsstyrelsens förslag till verksamhetsplan och budget för år 1998 fastställdes. Styrelseledamöterna Jan Appelquist, Thord Bylund, Britt Hagman, Ingrid Nilsson och Marianne Söderfjäll omvaldes på två år. Efter en omfattande diskussion fastställdes förbundsstyrelsens förslag till handlingsprogram.

Stämman hade att ta ställning till sju motioner: I motion nr 1 föreslog Falbygdens Slaktforskarförening att förbundet skall framställa en genealogisk basutställning. Styrelsen föreslog att få utreda behovet och sedan fatta beslut, vil-

ket stämman sade ja till. I motion nr 2 föreslog Falbygdens Slaktforskarförening att förbundet skulle ta initiativ till ett möte med övriga nordiska slaktforskarorganisationer om möjligheterna att skapa en Internordisk Genealogisk Databas. På styrelsens förslag bifölls motionen. I motion nr 3 föreslog Alingsås Slaktforskarförening att redaktörskonferensen förläggas så, att den inte hindrar deltagande i hela ordförandekonferensen. Bakgrunden är att de båda konferenserna nu brukar hållas samtidigt. Och eftersom flera ordföranden även är redaktörer, vilket ju är fallet hos oss, så innebar detta problem. Från vår förenings sida framförde vi önskemåiom att redaktörskonferensen ej borde hållas i anslutning till slaktforskardagarna utan i stället vid en annan tidpunkt på året. Styrelsens förslag att motionen skulle avslås, gick stämman mot och beslutet blev att motionen bifölls.

I motion nr 4 föreslog Alingsås Slaktforskarförening att medlemsföreningarna skulle kunna påräkna rådgivning från förbundsstyrelsen vid eventuella överklaganden av beslut rörande avgifter för lån från SVAR. Motionen bifölls eftersom styrelsen avser att knyta juridisk kompetens till sig. I motion nr 5 föreslog Alingsås Slaktforskarförening att förbundet skulle utreda frågan om att göra material i slaktforskarpress lättare tillgängligt. På styrelsens förslag bifölls motionen. I motion nr 6 föreslog Föreningen Slaktdata att förteckningen över register, färdiga och påbörjade, presenteras i www-tidningen Rötter. Styrelsen menade att förslaget redan är omsatt i praktiken på flera sätt och att motionen därmed var besvarad, vilket bifölls. I motion nr 7 föreslog Sotenäs Personhistoriska Förening att styrelsen skulle yttra sig över förslaget till persondatalog. På styrelsens förslag bifölls motionen.

Under övriga ärenden tog Ted Roswall från Falbygdens Slaktforskarförening till orda. Det var han som JO-anmälde SVAR för bland annat dess prispolitik. Nu efterlyste han på vilket sätt

Haljainen eller Kiesinen

I *Släkt & Slekt* 1997:2 står på sid 26-27 följande spörsmål, 78/2 17 (insändarens namn tyvärr ej utsatt):
Så har jeg et spørsmål angående det som står i Släkt & Slekt nr 1 1997s 12. Det står: Marit Göransdotter f 24.3.1715 Norra Rördåsen Östmark Sverige (datter av Göran Larsson Ratfält og Kerstin Eriksdotter Haljainen. Ifølge Jarl Ericssons siste bok side 28 er jo Kerstin Eriksdotter en Kiesinen. Hva er riktig? Svar av Red Gransjön ar et vanskelig omrde på svensk side, men at Jarl Ericson kutter ut Haljainen slekta helt, kan ikke være riktig. Utskrift fra databasen pr 6.6.97.

Så kommer utskriften som helt ar uppbyggd med släktnamnet Haljainen, av vilken anledning omtalas ej.

Nar jag skrev min bok "Finnar i Östmark etc" utgick jag från vad vår främste kännare av den finska inflyttningen av svedjefinnar, Richard Broberg, skriver i sin bok "Finsk invandring till mellersta Sverige" sid 109-110:

Slaktforskardagarna . . . Fortsättning från sida 3

förbundsstyrelsentänkte gå vidare med denna fråga. Förbundsordföranden underströk att det ar upp tiil varje kommun att fastställa avgiften för lån av mikro-kort och det ar något som man inte kan lägga sig i från förbundets sida. Den långa diskussionen slutade med att styrelsen lovade uppvakta kommunförbundet i denna sak.

Stämman avslutades med att Victor Ornbergs Hederspris tilldelades Sperling Bengtsson med motiveringen "insatser för svensk och speciellt halländsk slaktforskning".

Den traditionellamiddagen avåts på Hotell Marina Plaza varvid ett gäng lundaspeaxarestod för underhållningen. Nästa års slaktforskardagar med riksstämman hålls i Jönköping och sedan ar det Karlstads tur!

Lars-Gunnar Sander

"Gransjön började uppodlas år 1644 av finnen Eskil Sigfridsson Kiesinen, som ett par år senare, den 29/6 1646, erhöill byggnadssedel av landshövdingen Olof Stake. Det skattlades för 1/4 hemman år 1650 och kallades understundom Eskilstorpet efter sin förste bebyggare. Eskil Sigfridsson innehade det till omkring år 1660, då han synes ha avlidit.

Slakten Kiesinen dominerande

Slakten Kiesinen, som förefaller ha varit ganska stor, blev i fortsättningen den dominerande inom hemmanet.

En broder till Eskil, Staffan Sigfridsson och Eskils son Sigfrid delade det en tid mellan sig, varefter den senares son Påvel Sigfridsson, kallad Stor-Pål, innehade den ena hälften fram till år 1684, då den genom köp övergick till en annan medlem av slakten vid namn Erik Eriksson Kiesinen.

Den andra hälften ägdes ett tiotal år av en finne av en annan slakt, Hindrik Larsson Ikoinen, som synes ha sålt sin del omkring år 1670 till Mårten Jöransson Puttoinen eller möjligen dennes fader Jöran Jöransson.

Mot slutet av 1600-talet delades hemmanet upp i ett flertal lotter, som innehades av olika ägare i rask följd.

För övrigt synes det redan tidigt ha varit gott om folk i Gransjön, som bott inhyses, vistats där någon tid som arbetskarlar och så vidare, vilket illustreras genom den rikliga förekomsten av finska släktnamn i tionde- och mantalslängder."

Broberg raknar upp ett tiotal namn, däribland dock ej Haljainen.

Jag utgår fortfarande från att Richard Brobergs berättelse om slakten Kiesinen i Gransjön ar helt korrekt.

Red M I Mellems konstruktion med slakten Haljainen kan lämnas helt därhän.

Jarl Ericson, Ar ika

I telefon har M I Mellem meddelat att svar kommer i nästa VärmlandsAnor.

Ordförandekonferensen

Under fredagen, dagen innan stämman, hölls sedvanlig ordförandekonferens. Aretssammankomsthade samlat cirka 65 deltagare på konferensanläggningen Sundsparlan.

Följande behandlades: Information om den pågående gravstensinventeringen. Britt Hagman, som ansvarar för detta område inom förbundet, berättade att 71 nya inventerare hade tillkommit under året. Den databas som lagts upp finns nu också på Internet.

Slaktforskarens nytta av Internet

Jan Appelquist berättade om förbundets tidning Rötter som finns på Internet (se annons i VärmlandsAnor 1997:2). Har vidtog en livlig diskussion om länkar till föreningarnas hemsidor.

Ungdomens år 1998

Förbundet värdade till föreningarna att engagera ungdomar i slaktforskarrollen framför allt genom medverkan i skolans undervisning. Från deltagarna efterlystes stödmatenal. LT:s förslag har tagit fram en särskild bok för unga slaktforskare.

Förbundets referensgrupp för datafrågor

Ett nytt registerregisterhåller på att tas fram. I mars 1998 kommer man att hålla ett seminarium kring register. Deltagarna menade att gruppen borde bli litet mer aktiv.

Radda företagsarkiven

Förbundet kommer att sända ett brev till varje landshövding med önskemål om att åtgärder vidtas för att radda företagsarkiven. Vidare bör varje landshövding personligen uppvaktas i frågan av de lokala föreningarna.

Gustaf von Gertten

Ordföranden i StorStockholms Genealogiska Förening, berättade om sin förenings verksamhet. Flera deltagare uttryckte önskemål om att föreningen borde inrikta sig mer på slaktforskning om stockholmare. För närvarande sysslar man mest med hela landet, vilket också återspeglas i föreningens tidning AnRopet.

Fortsättning sida 5

Slaktforskarträff i Safsens, Fredriksberg

Lördagen den 4 oktober hade Västerbergslagens slaktforskare inbjudit till grans- och anbytarträff i Safsens fritidsby i Fredriksberg. Ett fyrtiotal slaktforskare från Bergslagen mötte upp för att lyssna till föredrag, umgås, prata slaktforskning och byta anor. Trots annons i *VärmlandsAnor* var vi bara tre tappra medlemmar från vår förening som reste till Fredriksberg, "Finnmarkens huvudstad".

Sonja Olsson berättade om Safsens socken och dess historia. Nås finnmark började befolkas på 1600-talet varom många finska namn på till exempel småsjöar och tjärnar minner.

Safsens är en relativt ung socken, eftersom den blev utbruten ur Nås år 1748. I början av 1700-talet hade Sebastian Grave från Filipstad anlagt järnbruken Gravendal, Ulriksberg, Annedal och Strömsdal. Som kompanjon och finanssär hade han Hans Olsson Ström i Göteborg, svåger till den bekante köpmannen Niclas Sahlgren.

Från ett 50-tal hushåll vid början av seklet steg befolkningen till cirka 1100 personer vid mitten av 1700-talet. Inflyttningen skedde från grannsocknarna. Mellan 200 och 300 torp anlades vid denna tid. Det fanns tre olika slags torp: de mindre dagsverkstorpen, de större kolartorpen samt smedstorpen som låg i brukens omedelbara närhet.

Många av de inflyttade kom från Värmland. Detta anser man sig fortfarande kunna spåra i traktens dialekt. Bland de inflyttade värmlänningarna märktes, förutom de från grannsocknarna, folk från Fryksdalen. Men även bruksdisponenter hämtades från

Ordförandekonferensen fortsättning från sida 4

Avslutningsvis redogjorde Carl Szabad för ett intressant projekt som går ut på att registrera alla barnhusmatnklar i huvudstaden. Efter avslutade förhandlingar intogs middag på Råå Vårdshus.

Lars-Gunnar Sander

Th Ulla-Britt Ohlsson, Eds alla, sitter i ett långt och gi ande anbyte med dalfolk. Foto Harald Persson

Värmland som till exempel Mithander som var i Fredriksberg 1830-36. Han påstås ha stått modell för den elake Sint-ram. Sedan järnbruken lagts ned följde andra industrier som till exempel mas-safabriken i Fredriksberg med flera.

Idag är industrin och järnvägen nedlagd, ett fåtal skogsarbetare med maskiner klarar avverkningsen i traktens väldiga skogsarealer. En ny framgångsrik näringsgren är just fritidsbyn men befolkningsantalet är tillbaka nere på 1700-talets nivå.

Lars-Olov Herou berättade om tiden före brukstiden, det vill säga då trakten beboddes av huvudsakligen finnar. Deras kultur skiljde sig från svenskarnas genom svedjebruket, språket, byggnads-sättet, metoden att torka säd i rior samt seden att bada bastu.

Projektet "Finnbygder i samverkan" håller på att kartlägga finnarnas flyttningar inom Norden. All litteratur om platser där finnar slagit sig ned har dokumenterats i en bibliografi innehållande 8400 poster på en CD-Rom skiva.

Under Hannibalfejden 1644-45 sändes ett kompani bergslagsfinnar till norska gränsen. De upptäckte då att där fanns väldiga ödemarker som var lämp-

liga för svedjebruk. Som en följd därav utflyttade många bergslagsfinnar till gränstrakterna.

Slutligen berättade Olof Matsson om sina anfäder som flera flyttat från Värmland till Safsens. Lars Christoffersson i Sundsjön förlorade en 18-årig process med brukspatron Carlström på Uddeholm som behövde skogen för kolning. Lars söner Erik och Christoffer flyttade därför till Rammen där de blev bergsman. Erik misshandlade sin hustru till döds och blev själv dömd till döden. Hans ättlingar flyttade sedan vidare till Frösaråsen i Safsens där släkten kom att leva vidare i fyra generationer.

Efter föredragen blev det lunchpaus varvid vi hade tillfälle att bese Säfsens Arbetarmuseum med bland annat konsumbutik, Folkets Hus, Arbetarbostad och mekanisk verkstad.

Eftermiddagen ägnades åt anbyte, studium av utlagda skrifter och register samt slaktforskarprat i största allmänhet. Av ljudnivån att döma så var det många som fick utbyte av denna programpunkt.

Vi som var med tackar Västerbergslagens slaktforskare för trevlig samvaro!

Lars-Gunnar Sander

Gravrätt

Det ar nu vi kan hjalpa till med det kulturhistoriskt värdefulla arbetet att inventera och dokumentera de gamla vackra gravstenarna och gravvårdarna på våra kyrkogårdar innan de av någon anledning försvinner. Detta ar något som bör ligga särskilt oss släktforskare varmt om hjärtat. Därför drivs inventeringen av gamla gravstenar som ett projekt inom Sveriges Släktforskarförbund under ledning av Britt Hagman. I detta sammanhang ar det lämpligt att kanna till de lagregler som galler gravrätten. De flesta av oss sköter val också gravar efter avlidna anförvanter och då kan nedanstående sammanställning, som gjorts av Britt Hagman, utgöra en nyttigt läsning.

Gravrätt får endast utövas av den som ar antecknad i gravboken som gravrättsinnehavare. Undantag gäller om det ar gravrättsinnehavaren som har avlidit. Den som ordnar med begravning får utöva de befogenheter som tillkommer gravrättsinnehavaren och har samband med gravsättningen av den avlidne.

Gravrättsinnehavaren har rätt att bestämma vem som skall begravas inom gravplatsen. När en gravrättsinnehavare avlider får gravrätten - om denne så skriftligt förordnat - gå över till någon som genom släktskap eller på något annat sätt har nära anknytning till den avlidne gravrättsinnehavaren eller till någon som ar gravsatt inom gravplatsen. Gravrätten får inte gå över till någon som inte ar villig att överta den. Finns inget förordnande bestämmer den avlidnes efterlevande make och arvingar till vem eller vilka av dem som gravrätten skall gå över. Finns inga arvingar får gravrätten gå över till allmänna arvsfonden.

Den avlidne gravrättsinnehavarens dödsbo skall inom sex månader från dödsfallet till upplåtaren anmäla, vem eller vilka gravrätten har gått över till, eller om det inte finns någon som gravrätten har gått över till. Om det - trots föreläggande från upplåtaren/pastoratet - inte anmäls någon ny innehavare, skall pastoratet besluta att gravrätten går över till någonsom anges i förstastycketovan.

Finns inte heller i den vida kretsen någon som ar villig att överta gravrätten anses den återlämnad till pastoratet. Pastoratet ar skyldigt att behålla gravplatsen under minst 15 år från gravsättningen till förmån för den som senast gravsatts dar, *fredningstiden*.

Gravrättsinnehavaren har i princip rätt att bestämma om gravanordningens utseende. Innan en gravanordning satts upp, skall upplåtaren pröva om den ar sådan att den kan tillåtas. När en gravanordning har blivit uppsatt, får den inte föras bort utan upplåtarens medgivande.

Gravrättsinnehavaren har även förpliktelser såsom att hålla gravplatsen i ordnat och värdigt skick. Upplåtaren, pastoratet, får förklara gravrätten förverkad, om gravplatsen ar uppenbart värdad och gravrättsinnehavaren inte avhjälper värdaden inom ett år efter det att han delgetts föreläggande om att sätta gravplatsen i stånd. Föreläggandet skall innehålla upplysning om att gravrätten kan förverkas.

När gravrätten har förverkats, får gravanordningen bortföras efter medgivande från upplåtaren. Det som inte gravrättsinnehavaren fört bort från gravplatsen inom sex månader efter gravrättsens upphörande tillfaller upplåtaren.

Om en gravanordning har tillfallit upplåtaren och den ar av kulturhistoriskt värde eller av något annat skal bör bevaras för framtiden, skall upplåtaren om möjligt lämna den kvar på platsen. Om gravanordningen ändå måste föras bort från gravplatsen, skall den åter stallas upp inom begravningsplatsen eller på någon annan lämplig och därtill avsedd plats.

Kulturminneslagen innehåller föreskrifter om att begravningsplatser skall värdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskas eller förvanskas.

En begravningsplats speglar i olika avseenden den tidsålder varunder begravningsplatsen varit i bruk. Gravarnas och gravvårdarnas utformning, liksom självfallet inskrifter på gravvårdar ger kunskap om tänkesätt och kultur under den tid då de tillkom.

Av de cirka 20 miljoner gravar som finns i Sverige ar det med all säkerhet många som fortfarande saknar gravrättsinnehavare. Kyrkogårdsförvaltningarna runt om i landet har ett drygt arbete med att finna gravrättsinnehavare till dessa gravar. Har kan vi hjalpa till. I första hand bör vi själva tanka efter, om det finns gravrättsinnehavare till de gravar som berör vår egen slakt.

Dessutom kan vi, när vi besöker kyrkogården och finner att kyrkogårdsförvaltningen gjort en markering på graven om att de söker kontakt men någon anhörig, sprida information till den anhörige eller själva kontakta kyrkogårdsförvaltningen om vi har kännedom om de anhöriga.

Om inte upplåtaren, pastoratet, kan finna någon gravrättsinnehavare, kan gravrätten anses förverkad och graven tillfaller pastoratet. Graven kan återanvändas och en ny gravrätt tecknas. I samband med detta kommer många av våra gamla gravstenar att försvinna och ersättas med nya. I en del fall förekommer det att man återanvänder den gamla gravstenen, slipar bort den gamla inskriptionen och esatter den med nya uppgifter. I båda fallen ar det angeläget att vi hinner inventera och dokumentera de gamla gravstenarna.

Hur ser det ut i Din "egen" hemförsamling? Ar den inventerad? Om inte, föreslår jag att du, gärna tillsammans med goda vänner eller kollegor, startar med gravstensinventering och på så sätt räddar din församlings kyrkogårdsmiljö för eftervärlden.

Kontakta i så fall

**Sveriges Släktforskarförbunds
Gravstensinventering
Britt Hagman Örby
Box 2131
51102 Skene
Telefon 0320-48087**

Bet hände ar 1797

Kriget mellan det revolutionära Frankrike å ena sidan och Storbritanien och Österrike å den andra sidan fortsätter, För att förstärka de starkt åderlättna franska trupperna i Norditalien, tågar generalen Bernadotte i kyla och snöstorm över Alperna med 20000 man. Bonaparte kan nu avsluta kriget i Norditalien genom att besegra de sista österrikiska trupperna, avväpna Kyrkostatens här och sedan invadera Tyrolen i mars. De franska trupperna närmar sig Wien där för övrigt Joseph Haydn sitter och komponerar oratoriet "Skapelsen". Österrikarna ger nu upp och sluter en preliminär fred den 18 april i staden Leoben i Steiermark.

Men till sjöss går det inte lika bra för fransmännen. Utanför Portugals kust tillintetgör engelsmännen en spansk-fransk flotta den 14 februari. Största förtjänsten av segern har en djärv linjeskeppskapten vid namn Horatio Nelson.

Från sitt huvudkvarter på slottet Montebello omformar nu Bonaparte hela Norditalien efter eget gottfinnande och i enlighet med franskt revolutionärt mönster. In i denna omdaning tvingas även republikerna Venedig och Genua som helt enkelt ockuperas. Av tidigare österrikiska, venetianska och påvliga områden skapas Cisalpinska republiken och Genua döps om till Liguriska republiken.

I juli blir den från Amerika hemkomne Taileyrand utnämnd till Frankrikes utrikesminister. Innan dess har han hunnit med att göra sin företrädares hustru med barn.

-Nu skall jag skapa mig en ofantlig förmögenhet, kommenterar han sin utnämning.

Som utrikesminister får han dock finna sig i att general Bonaparte på egen hand sluter den definitiva freden med Österrike i Campo Formio den 17 augusti. Österrike avträder bland annat Belgien men får i gengäld större delen av Venedigs landområden.

Men det är oroligt på den franska hemmafronten. Direktoriets korrumperade ledare Barras och hans kumpaner känner sig hotade av en växande rojalistisk opposition. De iscensätter därför en kupp den 4 september varvid alia oppositionsledare arresteras. Den militära delen av aktionen leds av general Auge-reau som Bonaparte skickat från Italien. Han ar en brutal murarson med en korp-rals utseende och kand för sina saftiga svordomar.

Den 22 oktober hoppar den franske läkaren Garnerin på hög höjd från en varmluftsballong och landar välbehållen med hjälp av en fallskärm. Något sådant har ingen gjort tidigare!

Världshändelserna domineras av Frankrike och lite mer i skymundan sker maktskiften i två andra länder. I Preussen går kung Fredrik Wilhelm II ur tiden och efterträds av Fredrik Wilhelm III. Därmed kan hovet i Potsdam, till skillnad från tidigare, glädja sig åt ett muntrare hovliv.

Borta i Amerika avböjer Washington återval som president och i stället väljs vicepresidenten John Adams, en duglig och ädelmodig men också barsk och en-vis herre vars många egenheter baddar för en trasslig ämbetsperiod.

I december börjar en kongress sammanträda i den sydtyska staden Rastatt, dar det Tyska rikets angelägenheter skall bli föremål för reglering.

Sverige år 1797

Den 19-årige kungen Gustav IV Adolf gifter sig med den vackra 16-ånga Fredrika Dorotea Vilhelmina av Baden som får stora svårigheter att anpassa sig till sin trumpne och pedantiske gemål.

Det bohusländska sillfisket, som har givit väldiga fångster under ett par årtionde, slår fel. Sjöfarten lider svårt av engelsmannens och fransmännens kaperier.

Eftersom Sverige har besittningar i Tyskland och en gång år 1648 garanterat den westfaliska freden, anser Gustav IV Adolf att vårt land skall delta vid kon-

gressen i Rastatt. Som ambassadör och svensk delegat utser han Axel von Fersen. De franska direktörerna blir därmed mycket missnöjda med Sverige eftersom von Fersen varit den avrättade drottningen Marie Antoinettes nära vän och som en gång hjälpt det franska kungaparet i dess misslyckade flyktsök.

Värmland

Den 3 januari hålls urtima ting vid Näs häradsrätt varvid den 23-ånga pigan Lisa Abrahamsdotter från Finnestad i Millesvik står anklagad för barnmord. Hon döms att "liv sitt mista, halshuggas och i båle brännas" vilken dom fastställs av Göta hovrätt. Avrättningen verkställs i Millesvik den 5 juli. Mer om denna händelse, **se sida 17**.

Denna sommar flyttar den unge gossen Esaias Tegnér med sin äldre bror, informatorn Lars Gustaf, till brukspatron Myhrman på Rammen. Har får nu den studiebegåvade Esse frossa i brukspatronens innehållsrika bibliotek.

Landshövdingen Nils Silversköld utfärdar en befallning, att Karlstads magistrats medlemmar skall vara bättre kladda, då landshövdingen behagar hedra rådstugan med besök.

Borgerskapet i Filipstad begär att man skall undersöka möjligheterna att öppna en kanalled mellan Filipstad och Sjöändan förbi Asphyttan och Bjurbäcken. Utredningsuppdraget går till lantmätaren Fineman.

Men greve Löwenhielm på Bjurbäcken får för sig att hans anläggningar kommer att lida stor skada genom minskad vattentillgång på grund av den tilltänkta kanalen. Han förmår därför Fineman att föreslå att kanalen i stället dras från Ostersjön förbi Storfors.

Efter verkställda mätningar föreligger förslaget klart i november men det är naturligtvis dödfött och det hela rin-ner ut i sanden.

Lars-Gunnar Sander

Korpral Knapps seglats

En historia från Ölserud om en dundergubbesäventyr. Att vintermete, vilket som kant ar ett intressant näringsfång för den som ar begåvad med den ratta tron och det ratta sinnelaget, stundom kan medföra svåra situationer har nog en och annan varit med om. Den svåraste torde val vara, nar vintermetaren helt plötsligt finner sig sittande på ett irrande isflak med blotta pimpeln som enda fiskedon som "färdkost".

Om sådana episoder med vintermetare på landlösa isflak berättas det ofta ute på Näset, där frampå senvintern eller vårkanten pimpelmetebedrivs rätt allmänt utmed stränderna. Om en sådan situation rör sig nedanstående skildring. Huvudpersonen heter eller hette, ty han har lämnat det jordiska, Knapp och han var korpral till professionen. Knapp var i början av 1800-talet välbeställd korpral vid Värmlands regemente och starnsoldat för hemmanet Knappa i Ölseruds socken samt gick vanligen under namnet Knappen.

Nå, korpral Knapp var ivrig fiskare och vintermetare, och som soldatlönen på den tiden ej var så rundligt tilltagen och torpet i Knappa nog skäligen mager, måste den gode Knappen tillgripa andra medel för att hålla nöden på avstånd, synnerligast som han hemma på torpet ej åt sitt bröd och salt i ensamhet utan hade både Knappska och en kull välartade småknappar som ivrigt pockade på mera i matväg an vad torpets magra äring kunde ge. Men Knappen var en stor jagare och ivrig fiskare. Rustamossarna med sitt orrspel i omedelbar grannskap, på den tiden lade sig varken länsman eller jaktvårdspolis i, om lekorren eller tjädertuppen under sitt kärleksspel i den tidiga vårmorgonen förvandlades till matnyttigt. Stor fiskare var som sagt den gode korpralen, och fiskevattnet vid Knappastränderna saknade ej utrymme och vi komma nu till Knappens märkligaste fisketur.

Enligt min sagesman var det någon dag på 40-talet, som han utrustad med den för fisket nödiga attiraljen: pimpel-

don, en stadig, av honom själv tillverkad, kälke, isbill för upphuggande av pimpelvakar jämte sin matväska av oberedd kohud med håret ut, ej olik "maran" han under sina möten på Trossnas knegade på. Väskan var bukid av Knapps-kans nedlagda matsäck, ty fisketurearna brukade dra ut på tiden emellanåt.

Nedkommen på isen högg Knapp håll och prövade under växlande lycka med pimpeln i olika vakar. Tiden gick och den gode fiskaren hade ej så noga givit akt på vader och vind. En sydväst hade dragit upp, en råk hade öppnat sig vid stranden, och innan Knapp rätt visste, hur det gått till, befann han sig seglande på ett större isflak ute på den blånande Vänems vida vattenyta. Han såg strandremsan från den kara hembygden mer och mer försvinna i fjärran och vårkvällsskymningen började falla på.

Emellertid dröjde det i det Knappska soldathemmet innan husfadern kom hem från sitt näringsfång den nämnda aftonen, ingen korpral syntes till. Knapps-kan började ängslas och måste göra en tur nedåt stranden för att spana efter sin kompanichef, som dröjt osedvanligt länge. Döm om hennes fasa då hon nedkommen till Vänernej såg varken Knapp eller is ute på sjön, utan endast dess lekande böljor glittrande i kvällsmörkret. Korpralsmor skyndade hem och uppbadade rotebönderna i Knappa vilka med båtar, båtshakar och andra grejor hela natten sökte efter sin försvunne knekt. Nästa dag kom, den sugande sydvästen höll i sig och solen sken från klar himmel över Vanerns isfria böljor, som i en handvändning befriats från vinterns täckande hölje.

Vi skall nu gå tillbaka till Knapp på hans irrfärd på isflaket. Omsider blev han i sin fiskeiver varse sin fruktansvärdablägenhet, men då var det för sent för honom att vidtaga några som helst åtgärder till sin raddning. Han hade endast sina fiskedon, sin matväska och sin kälke och han betraktade sig som räddningslöst förlorad och agnade sin tid åt att Övertänka sitt framfarna strävsamma liv samt sände under nattens lopp mången tanke hem till torpet till sina anhöriga

där. Kölden blev kännbar för den esamme flaksegelaren, självbevarelsedriftengjorde sig i alla fall gällande, och Knappen försökte med åkarbrasor hålla kroppsvärmen någorlunda vid makt.

Natten gick omsider och solen höjde sin blanka värmandeskiva över sjön, och Knapp kände sig upplivad. Blåsten hade något tilltagit, men sjön var ej upprörd och Knapp såg borta vid synranden ett ljusblått bälte. Hoppet om raddning vaknade åter, och Knapp slog sig ned på kalken med en bön till högre makter om en lycklig landning, samt styrkte sig ur matvaskan med några kalla bitar. Landet närmade sig omsider mer och mer och Knapp beredde sig att möta landningskatastrofen.

Isflaket hade nu en väldig fart och han emotsåg med bävan nar det skulle törna mot landisen och då förmodligen krossas i småbitar. Alltnog, Knapp vande kalken rätt åt land och satte sig själv på densamma. Vattenremsan mellan isarna förminskades hastigt och under åsklikt dån törnade isflaket på fastlandsisen. Iskanterna smulades sönder och isarna försköto sig under och på varandra till en hög bank. Kalken med Knapp satte sig i rörelse, då isflaket tog land samt åkte med fart mot isbanken, slog sönder mot densamma till spillror, och den stackars halv döde segelaren kastades över på landisen.

Knapp reste sig omsider, skakade på sina värkande lemmar, kände sig välbehållen fast frusen och hungrig och tackade Gud för underverket. Hans blick famnade landskapet, han så oförhappandes kommit till, och såg dar i närheten bebyggda trakter och knallade så iväg för att orientera sig och fann då, att han åkt isflak tvärs över Väneren och hamnat i Gullspångstrakten.

Vad var nu att göra? Nutida förbindelser med järnväg, bussar, telefon och dylikt saknades naturligtvis då, och som han ej i alla fall ville komma hem riktigt tomhänt, stannade han vid en gård i Gullspångstrakten, och spannröskade, det vill saga slagtröskade mot viss procent spannmål.

I slutet av april, då tröskningen var

tvärsöver Väneren

avslutad, förvandlade han sitt lilla provisionsförråd av spannmål i kontanter och gav sig iväg **A** hembållet till. Det fanns ju endast landsvägen och apostlahästarna att **tillgå**, men Knapp var som god soldat vid kunglinfanteriregementet god fotgängare och **nådde** omsider en kväll torpet i Knappa, bankade på dörren.

Knappskan, som ej anade annat än att hennes man **omkommit** för längesen, kände igen rösten, vägrade att öppna för, som hon trodde, Knappens valnad, utan bad honom försvinna och hava ro. Knapp kände väl till det primitiva **dörrlåset** av trä, hade om ett ögonblick öppnat dörren och stegade in. Den förskrämda hustrun fattade från den öppna härden ett brinnande vedträ, försökte med rörelsen i luften med detta och andra **besvärjelser** fördriva "vålnaden". Knapp gjorde då som Sven Duva: upplät sin breda näbb, talade och sade

- Är du rent förbiyllad käring, känner du inte igen din lagvigda make. In för ett sådant argument **måste** Knappskan falla tillföga, och glädjen blev stor nämnda kväll i det lilla soldattorpet i Knappa.

Något år efteråt var korpral Knapp ute för ett nytt äventyr, som höll **på** att sluta ännu mer ödesdigert än den tidigare seglatsen. Han hade som vanligt en kväll kommit hem från en fisketur och skulle då styrka sig med ett bastant mål mat **bestående** av stekt fisk och potatis. Knappen uthungrad, **A** med glupande aptit och i ett nu fick han en bit illa benad fisk i strupen. Han försökte hosta upp matbiten, men den fastnade **ännu** hårdare, och gubben överfölis av kvävningssnoff samt föll omkull på golvet.

Folk kallades till och försökte med bankningar i ryggen och andra upplivningsförsök få liv i Knapp, men **förgäves**. Att eftersända någon läkare var på denna tid ej att tanka, utan Knapps till synes livlösa kropp fördes ut till logen och man rustade sig så småningom för begravning.

Några dagar efter den här relaterade händelsen voro ett par av rotebönderna sysselsatta med att reparera någonsönd-

rig hägnad i grannskapet av knektlogen. Buller hördes från logen, bakdörren öppnades och en vit skepnad kom ut och försvann skyndsamt åt stugan till.

-Såg du någonting, sade den ene av de skräckslagna gubbarna.

-Jagsåg någonting, som jag inte ville se, lyckades den andre få fram. Deras funderingar stördes omedelbart av stort gny och larm från stugan där "spöket" hade försvunnit. Gubbarna anropades, och då de bävande trädde in i det enkla tjället, funno de den "döde" Knapp sittande livs levande hölj i kläder. Han hade vant skendöd och vid full sans hela tiden och berättade, att då han låg på bår i logen, hade en stor katt hoppat ned från logbalken och rätt **på** gubbens bröst. Av denna stöt lossnade fiskbiten i hans strupe och andningen och livsverk-

samheten trädde i funktion med omnämnda **påföljd**. Glädjen blev givetvis ånyo stor, om ej större i Knappahemmet än vid hemkomsten från hans olyckliga seglats.

Om Knappen sålunda var seglivad tog dock åldern omsider ut sin rätt, och korpral Knapp vilar sedan många **A** lungt och tryggt i Olseruds kyrkogård, men minnena från hans märkvärdiga upplevelser finnas bevarade, och de äldre sockenborna tala vid sina samkväm ofta om dessa, liksom för att bevisa att **gam-mal** kärnsvensk stam levat och lever kvar har ute **på** Näset i allmänhet och i Olseruds socken i synnerhet.

S-n

Källa: Säfte-Tidningen 1928

Soldatdata nästa sida

Korpral Knapp på malninga barnbarnet Anders Swan.
Fotograf Bjarne Holmqvist

Värmländska ledamöter i bondestandet

1710 års utskottsmöte

Jon Påfwellsson, f d herredagsman, Helljebo, Eda (Vase, Olme, Visnums, Kils, Nordmarks, Fryksdals, Näs, Jösse och Älvdalshärader). Lars Persson Knöppel, bergsman, (Filipstads, Nyeds och Karlskoga bergslager).

1713-1714 års riksdag

Swen Hansson, danneman, Kiattelbacka, Gillberg (Gillbergs härad). Peer Assmundsson, danneman, Dåfwerudh, Milswijke [= Millesvik], (Näs härad). Jöns Björsson, danneman, Öster Tohlerudh, Grafwa (Kils härad och Karlstad tingslag). Brynte Andersson, danneman, Kyrkiebyn, Österwallskog (Nordmarks härad). Nils Nilsson, danneman, Söre [Vase], (Vasehärad). Amund Börgesson, nämndeman, Sam, Grums (Grums härad). Par Börjesson, danneman, Bada, [Fryksande] (Fryksdals härad). Jon Nilsson, danneman, Mångztorp, Nyed (Nyeds bergslag). Jon Hansson, danneman, Hälleryd [Olme] (Olme härad). Folke Hansson, danneman, Uplanda [Rudskoga] (Visnumhärad). Par Bondesson, danneman, Rakstad, Arfvika (Jössehärad). Ersson Hans, nämndeman, Dammered, Ferneboo (Filipstadshärad). Nils Halfwarsson, danneman, Basterud [Eksharad] (Älvdalshärad).

Korporal Knapp

Soldatdata fortsättning från sida 9

Jan Petter Jansson Knapp föddes i Ölserud socken på Värmlandsnäs 2/11 1815. Han antogs först som soldat på Gunneruds soldatrote i Eskilsäter 20/2 1838.

20/4 1841 flyttade han till torpet Knappa i Ölserud, där han kom att stanna under 33 tjänsteår tills avskedet 1872 med betyget tjänst val.

Han blev korporal 1843 och distinktionskorporal 1858 med svärdsmedalj 1869.

Harald Persson

Kallor: Värmlands regementes mönstringsrullor

Torp och ödegårdar i Ölserud

1719 års riksdag

Bengt Olofsson, bergsman, Karne, Carlskoga (Karlskoga bergslag). Anders Nilsson, nämndeman, Kalhyttan [Farnebo] (Färnebo härad och Filipstads bergslag). Per Håkansson, danneman, S:r Skoga, Eksharad (Älvdals härad). Anders Olofsson, danneman, Bengtzgård, Wisnum (Visnumhärad). Eskel Olofsson, danneman, Hult, Warnum (Vase och Ölme härader). Pahr Bondesson, danneman, Rakstad, Arfwika (Jösse härad). Swen Hansson, danneman, Kiattelbacka, Gilberg (Gillbergs härad). Olof Börjesson, nämndeman, Håijom, Holnedahl, (Nordmarks härad). Anders Månsson, nämndeman, Tällestad, Kijhl (Kils härad och Karlstad tingslag). Lars Månsson, nämndeman, Rustad, Noor (Grums härad). Måns Östensson, danneman, Bilswijk, Tweta (Näs härad). Olof Swensson, danneman, Naas, Nyed (Nyeds bergslag). Nils Bondesson, danneman, Klingeråhsen [Västra] Emtervik (Fryksdalshärad).

1720 års riksdag

Pär Clemmetsson, danneman, Näs, Sund [Sunne] (Fryksdals härad). Tohl Toresson, danneman, Stallarbyn, Holmedahl (Nordmarks härad). Anders Månsson, häradsdomare, Råfsala, Olme (Visnums, Vase och Olme härader). Bengt Tolson, nämndeman, Hammar [Giliberga] (Gillbergs härad). Erlandh Bryntesson, bonde, Fiäll, Eda (Jösse härad). Lars Månsson, nämndeman, Rusta, Noor (Näs, Grums, Kils och Älvdals härader samt Karlstad tingslag). Pahr Nilsson, häradsdomare, Borsrud, Nyed (Nyeds, Färnebo, Kroppa och Lungsunds socknars bergslager)

1723 års riksdag

Per Håkansson, bergsman, Rosensiö, [Carlskoga], (Karlskoga bergslag). Lars Jonsson, bergs- och sexman, Damhyttan [Farnebo], (Farnebo, Lungsunds och Nyeds bergslager). Jacob Jacobsson, häradsdomare, Rössbyn [Holmedal], (Nordmarks härad). Anders Halwardsson, nämndeman, Smörgrafwen [By], (Näs härad). Erland Bryntesson, f d herredagsman, Fiäll [Eda], (Jösse härad). Olof Nilsson, nämndeman, Skasåhs, [Stav-

näs], (Gillbergs härad). Olof Olofsson, danneman, Bäntheby, [Dahlby], (Karlstads, Älvdals och Grums härader). Olof Larsson, danneman, Swensby, [Västra Emtervik], (Fryksdals och Kils härader). Anders Månsson, danneman, Råfsala, [Olme], (Olme, Visnum och Vase härader).

1726-1727 års riksdag

Lennart Tossingsson, bergsman, Forsby, Carlskoga (Karlskoga bergslag). Lars Månsson, häradsdomare, Rustan [Nor] (Grums och Karlstads härader). Anders Bryngellsson, danneman, Ekhammar gård [Ölserud] (Näs härad). Olof Arfwedsson, häradsdomare, Nuswijkan, Brunskog (Jösse, Fryksdals och Gillbergs härader). Olof Andersson, nämndeman, Sirboheden [Karlanda]. Pehr Håkonsson, nämndeman, Emtebiörka, Ekzharad (Älvdals och Kils härader). Jonas Nilsson, nämndeman, Uplanna, Rudskoga (Visnum, Vase och Olme härader). Lars Jonsson, bergsman, [Dammhyttan], Färnebo (Färnebo härad och bergslag). Per Nilsson, häradsdomare, Bors, Nyed (Nyeds bergslag).

1731 års riksdag

Lennart Tossengsson, Forsby, [Karlskoga] (Karlskoga bergslag). Lars Månsson, häradsdomare, Rudstan [Nor] (Karlstads tingslagsamt Näs och Grums härader). Jacob Jacobson, danneman, Rössbyn, [Holmedal] (Gillbergs och Nordmarks härader). Nils Ohlson, nämndeman, Hwittsten, [Eda] (Jösse härad). Jonas Nilsson, Uplanda, [Rudskoga] (Olme, Vase och Visnum härader). Pehr Persson, Ostmark (Fryksdalshärad). Nils Kihlstedt, bergsman, Forshyttan [Brattfors] (Nyeds bergslag och Färnebo socken). Bengt Halfwarsson, Grafohl [Norra Ny] (Kils och Älvdals härader). 1734 års riksdag Antoni Reinholtsson, danneman, Kihlstedt [Alster], (Vase, Ölme och Visnum härader). Olof Persson, häradsdomare, Onshyttan, [Färnebo], (Nyeds och Filipstads bergslager). Olof Nilsson, nämndeman, Bryggegården [Sunne], (Fryksdals härad). Swen Jonsson, danneman, Ruud [Grava], (Näs, Grums och Kils härader samt Karlstads tingslag). Olof Simonsson, danneman,

vid riksdagarna 1710-1800

Boda [Ostervallskog], (Nordmarks härad). Erland Bryntesson, danneman, Fiall, Eda, (Gdbergsoch Jösse härader). Nils Jansson, danneman, Mellanskoga, [Eksharad], (Älvdals härad).

1738-1739 års riksdag

Lennart Tossingsson, bergsman, Torsby [Karlskoga], (Karlskogabergslag). Bengt Halfwarsson, danneman, Grafohl [Norra Ny], (Älvdals härad). Nils Olofsson, nämndeman, Hwittsten [Eda], (Jösse och Gillbergs härader). Erik Olofson, danneman, Sällsåsen [Olme], (Olme, Visnums och Vase härader). Arfwid Arfwidsson, nämndeman, Kåhlsgården [Västra Emtervik], (Kils och Fryksdals härader). Oluf Ersson, bergsman, Fogdhyttan [Fämebo], (Nyeds och Filipstads bergslager). Anders Larsson, Skogen [Sillerud], (Nordmarks härad). Nils Andersson, nämndeman, Grönas [Grava], (Näs och Grums härader samt Karlstads tingslag).

1740-1741 års riksdag

Anders Larsson, häradsdomare, Torpskog [Karlskoga], (Karlskogabergslag). Olof Nilsson, nämndeman, Bryggegården [Sund = Sunne], (Fryksdals, Kils och Älvdals härader). Jacob Larsson, nämndeman, Lidetorp [Nysund], (Visnums, Olme och Vase härader). Anders Larson, Skogen, [Sillerud], (Nordmarks härad). Ander Pärsson, nämndeman, Berga [Glava], (Gillbergs och Jösse härader). Anders Andersson, nämndeman, Giösta [Huggenas], (Karlstads, Grums och Näs härader).

1742-1743 års riksdag

Petter Joensson, nämndeman, Härsiötorp, [Bjurtjärn], (Karlskoga bergslag). Oluf Ersson, bergsman, Fogdhyttan, [Fämebo], (Filipstads och Nyeds bergslager). Jon Erikzson, nämndeman, Wastanvijk [Fryksande], (Fryksdals, Älvdals och Kils härader). Per Andersson, nämndeman, Gata, [Arvika], (Jösse härad och Karlstads tingslag). Pehr Swensson, Gräbäck, Gillberga, (Gillbergs, Näs, Nordmarks och Grums härader). Nils Ragwaldsson, Glumserud, [Vase], (Vase, Olme och Visnums härader). Efterträdades pga sjukdom enl. protokoll av den 19 febr. 1743 av Per Jonsson.

1746-1747 års riksdag

Anders Larsson, häradsdomare, Torpskog [Karlskoga], (Karlskogabergslag). Nils Björsson, häradsdomare, Stöpsjöhyttan [Farnebo], (Filipstads och Nyeds bergslager). Erik Olofsson, bonde, Sällsåsen [Olme], (Ölme, Vinums och Vase härader). Olof Ifwarsson, Forsskog, [Sillbodahl], (Nordmarks härad). Olof Haurdsson, nämndeman, Råglanda, [Botilsäter], (Gillbergs och Näs härader). Nils Månsson, nämndeman, Fastnas [Norra Ny], (Älvdals härad). Lars Larsson, nämndeman, Måsängen [Ransäter], (Fryksdals och Kils härader). Erich Arnesson, Kiyrckebohl, [Ny], (Jösse härad).

1751-1752 års riksdag

Jan Jansson, nämndeman, Karne [Carlskog], (Karlskoga bergslag). Par Pärsson, nämndeman, Ostmark [Fryksände], (Fryksdals härad). Brynte Elofsson, Furtan [Brunskog], (Jösse härad). Erich Andersson, nämndeman, Ed [Långserud], (Näs och Gillbergs härader). Jan Bengtsson, nämndeman, Wastanmåse, [Södra Råda], (Vase, Olme och Visnums härader). Olof Ifwarsson, Forskog, [Sdlbodahl], (Nordmarks härad). Par Håkansson, danneman, Södre Rådö, [Nyed], (Nyeds bergslag). Hans Nilsson, bergsman, Sandwiken, [Fämebo], (Filipstads bergslag). Anders Classon, nämndeman, Långsta, [Grums], (Grums härad och Karlstads tingslag). Nils Klemetsson, nämndeman, Norra Skoga, Ekes [= Eksharad], (Älvdals och Kils härader).

1755-1756 års riksdag

Anders Larsson, häradsdomare, Torpskog [Karlskoga], (Karlskoga härad). Nils Arnesson, skattecronobonde, Skåperud [Huggenas], (Näs härad). Jacob Larsson, häradsdomare, Lidetorp [Nysund], (Visnums, Vase och Ölme härader). Hans Andersson, bergsman, Yngshyttan [Farnebo], (Filipstads bergslag). Gustaf Satterberg, skattecronobonde, Östra Bön [Karlanda], (Nordmarks härad). Avled under riksdagen enl. protokoll 1516 1756. Efterträdare utsågs ej. Nils Arnesson, skattebonde, Högwalta [Arvika], (Jösse härad). Anders Nilsson,

nämndeman, Tengesbyn [Svanskog], (Gillbergs härad). Per Håkansson, danneman, Södre Rådö [Nyed], (Nyeds bergslag). Avled under riksdagen och efterträdades av Hans Andersson, Yngshyttan, Färnebo. Lars Larsson, nämndeman, Måsängen [Ransäter], (Kils, Älvdals och Fryksdals härader). Rymde efter tumlet mot talmannen den 29 november 1755. I hans ställe valdes enl. protokollet den 11 mars 1756 Jacob Larsson, Lidetorp, Nysund. Johan Ericsson, häradsdomare, Farjestad [Grava], (Grums härad och Karlstad tingslag). Enligt utdrag av Karlstads tingslags protokoll av den 10 december 1755 hade J.E. begärt befrielse från riksdagsmannauppdraget pga olyckshandelse under resan. I hans ställe utsågs Jacob Larsson, Lidetorp, Nysund.

1760-1762 års riksdag

Anders Larsson, häradsdomare, Torpskog [Karlskoga], (Karlskoga bergslag). Johan Johansson, bergssexman, Stjelpet, Fernebo [Nordmark], (Filipstads och Nyeds bergslager). Nils Arnesson, Högwalta, Arfwika (Gibergs och Jösse härader). Mattes Matsson, danneman, Lene, Frykerud (Grums och Kils härader samt Karlstads tingslag). Arfwid Olsson, danneman, Miönas [Norra] Råda (Älvdals härad). Jon Nilsson, nämndeman, Kisterud, Wastra Emtervik (Fryksdals härad). Olof Andersson, nämndeman, Måserud, Vaseharad [= Vase], (Vase, Olme och Visnums härader). Olof Andersson, nämndeman, Gösta, [Huggenas], (Näs härad). Anders Halfwardsson, Långlanda, [Sillbodahl] (Nordmarks härad).

1765-1766 års riksdag

Anders Eriksson, Rådetorp, Bjurkjarn (Karlskoga bergslag) Per Swensson, häradsdomare, Knista (avled under riksdagen enl. anteckning i Bodeståndets arkiv). Nils Månsson, Fastnas [Norra] Ny, (Älvdals härad). Erik Nilsson, Upliden, Kila, (Näs och Grums härader). Anders Andersson, Bofasteryd, Grafwa, Nils Nilsson, Furtan, Brunskog (Jösse och Nordmarks härader). Avled under riksdagen enl. protokollet den 12 juni 1765.

Värmländska riksdags . . . fortsättning från sida 11

Efterträddes av Anders Halfwardsson. Johan Johansson, bergsman, Stjelpet, Fernebo [Nordmark], (Filipstads bergslag). Jon Nilsson, nämndeman, Kisterud, Waster Ämterwik, (Fryksdals och Kils härad). Avled under riksdagen enl. protokollet den 10 juni 1765. Efterträddes för Fryksdalshärad av Johan Johansson, Stjelpet, Nordmark, och för Kils härad av Anders Andersson, Bofasterud, Grava. Anders Nilsson, Tangselby, Swanskog, (Gillbergs härad). Anders Bengtsson, Sörgården, Wisnum, (Vase, Ölme och Visnums härad).

1769-1770 års riksdag

Anders Larsson, häradsdomare, Torpskog, [Karlskoga], (Karlskoga bergslag). Olof Persson, nämndeman, Monkebohl, [Ransater], (Karlstads tingslag och Kils härad). Jan Noreus, bergsman, Gåsbomshyttan, Gåsborn, (Nyeds och Filipstads bergslager). Arfwid Olofsson, nämndeman, Tångeberg, [Stavnas], (Gilibergs härad). Lars Larsson, häradsdomare, Råda, Ekshärad, (Älvdals härad). Per Hansson, danneman, Gryttved, [Köla], (Jösse härad). Olof Håkansson, nämndeman, Ingebyfjohln [Sunne], (Fryksdals härad). Brynte Halfwardsson, danneman, Kyrkiobyn [Östervallskog], (Nordmarks härad). Lars Andersson, sexman, Wastra Maljsö [Grums], (Grums härad). Måns Elofsson, danneman, Bårtan, Gunnarskog, (Gunnarskogs sockens bergsallmoge). Eric Nilsson, nämndeman, Upliden, Kihla, (Näs härad). Olof Månsson, nämndeman, Lämås, [Olme], (Visnums, Ölme och Vase härad).

1771-1772 år riksdag

Petter Hultman, bergsman, Källmo [Karlskoga], (Karlskoga bergslag). Erick Nilsson, nämndeman, Upliden [Kila], (Näs och Grums härad). Olof Persson, nämndeman, Monkebohl [Ransater], (Kils härad). Per Knutsson, Wadjetorp, [Fryksande], (Fryksdals härad). Brynte Halfwardsson, danneman, Kyrkiobyn, [Ostervallskog], (Nordmarks härad). Måns Elofsson, bergsman, Bårtan, Gunnarskog, (Gunnarskogs sockens bergslag). Håkan Jönsson, Stomen [Dalby], (Älvdals härad). Olof Larsson

Bruse, bergsman, Långbanshyttan, [Farnebo], (Nyeds och Filipstads bergslager). Anders Svansson, nämndeman, Snårsta, Alster, (Olme, Vase och Visnums härad samt Karlstads tingslag). Nils Olofsson, nämndeman, Olebyn [Ny], (Jösse och Giliberger härad).

1778-1779 års riksdag

Petter Hultman, bergssexman, [Tjällmo, Karlskoga], (Karlskoga härad och bergslag). Nils Olofsson, nämndeman, Olebyn, Ny, (Jösse och Gillbergs härad). Daniel Nilsson, bonde, Långlanda, Sillbodol, (Nordmarks härad). Lars Ericsson, nämndeman, Spaslanda, By, (Näs och Grums härad). Bengt Olsson, nämndeman, Bengtsgård, [Visnum], (Visnums, Olme och Väse härad). Lars Larsson, häradsdomare, Råda, Ekshärad, (Älvdals härad). Matts Mattsson, bonde, Lene, Frykerud, (Kils härad och Karlstads tingslag). Olof Håkansson, nämndeman, Ingebyfjorden, [Sunne], (Fryksdals härad).

1786 års riksdag

Petter Hultman, sexman, [Tjällmo, Karlskoga], (Karlskoga bergslag och härad). Lars Ericsson, häradsdomare, Speslanda, [By], (Näs härad). Per Petersson, nämndeman, Stensdalen, Ransater, (Kils härad och Karlstads tingslag). Jöns Persson, nämndeman, Liusnas [Norra Ny], (Älvdals härad). Nils Olofsson, häradsdomare, Olebyn, [Ny], (Jösse och Grums härad). Olof Jonsson, nämndeman, Aplung, W Emtervik, (Fryksdalshärad). Nils Andersson, nämndeman, Fjöhle, [Stavnas], (Gillberga härad). Nils Ersson, danneman, Korsbyn, [Karlanda], (Nordmarks härad). Jonas Jansson, bergssexman, Forshyttan, [Brattfors], (Färnebo härad och Nyeds bergslag). Olof Månsson, nämndeman, Lämås, [Olme], (Olme, Vase och Visnums härad).

1789 års riksdag

Petter Hultman, bergssexman, Tjällmo, [Karlskoga], (Karlskoga härad). Nils Olsson, häradsdomare, Olebyn, [Ny], (Jösse härad). Johan Olsson Berggren, bergsman, [Saxån, Färnebo], (Färnebo härad). Sven Pärsson, nämndeman, Bredgården [Östra Fågelvik], (Vase,

Olme och Visnums härad). Olof Månsson, nämndeman, Krakerud, [Nyed], (Nyeds bergslag). Nils Ersson, nämndeman, Korssebyn, [Karlanda], (Nordmarks härad). Nils Andersson, häradsdomare, Fjöle, [Stavnas], (Gillbergs härad). Bengt Eskilsson, Gunnebo, [Dalby], (Älvdals härad). Nils Magnusson, danneman, Afvelsäter, [Tveta], (Näs och Grums härad). Per Pettersson, nämndeman, Stensdalen, [Ransater], (Kils härad och Karlstads tingslag). Håkan Eriksson, nämndeman, Åmberg, [Sunne], (Fryksdals härad).

1792 års riksdag

Petter Arwidsson, nämndeman, Karåsen, [Karlskoga], (Karlskoga härad). Olof Ekström, bergsman, Finshyttan, [Farnebo], (Färnebo härad och Nyeds bergslag). Olof Andersson, danneman, Jernerud, Botilsater, (Näs härad). Nils Olofsson, häradsdomare, Olebyn, [Ny], (Jösse härad). Nils Ericksson, häradsdomare, Selen, [Holmedal], (Grums och Nordmarks härad). Bengt Olsson, häradsdomare, Bengtsgård, [Visnum], (Visnums Olme och Vase härad). Olof Jonsson, nämndeman, Aplung, [Västra Emtervik], (Fryksdals härad). Jonas Olsson, bonde, Snarås, Kihl, (Kilshärad och Karlstads tingslag). Anders Andersson, danneman, Nederbyn, Gillberga, (Gillbergs härad). Olof Halwardsson, bonde, Hornäs, Ekeshärad, (Älvdals härad).

1800 års riksdag

Jonas Jonsson, nämndeman, Wiviken, [Bjurtjärn], (Karlskoga bergslag). Olof Ekström, bergsman och riksgäldsfullmäktig, [Finshyttan, Färnebo], (Filipstads och Nyeds bergslager). Olof Olsson, nämndeman, Ohlebyn, [Ny], (Jösse härad). Olof Andersson, f. riksdagsman, Gernerud, [Botilsater], (Näs härad). Leonard Roman, Skräwik, [Ölme], (Vase, Ölme och Visnums härad). Nils Andersson, häradsdomare, Fjöle, [Stavnas], (Grums Giliberger och Nordmarks härad). Johan Ersson, nämndeman, Björkil, Sunnemo, (Älvdals härad). Anders Andersson, Bofasterud, Grafwa, (Kils härad och Karlstads tingslag). Olof Elofsson, nämndeman, Mällby, Sunne, (Fryksdalshärad).

Knus i Boda hemman, Kila

En sägen

Ett intressant gammalt gårdsnamn i Boda är "Knus". Namnet är genitivform av mansnamnet Knut. Smeden Anders Andersson i Harkel har berättat en gammal sägen, som folkskollärare Tryggve Nilsson i Karrholmen nedtecknat och publicerat i Kilabygden 1934. Den handlar om en man som hette Knut Svinhufvud och lär ha kommit från Finland. Född av adliga föräldrar och med tiden dubbad till riddare hade han emellertid ådragit sig sin konungs vrede och blivit förklarad fredlös och gått i landsflykt. Så småningom hamnade han i Boda, där han röjde mark och bosatte sig. Det torde varit efter denne man, som platsen fått namnet "Knus", ett namn som används än idag.

Förr i tiden var det brukligt, att befolkningen i en socken eller ett hemman fick sig pålagt ett mindre smickrande namn. I Boda blev det "Busvin(a)". Utan att förringa det adliga namnet Svinhufvud kan man kanske finna ett logiskt samband.

Den ende i slakten Svinhufvud, som vi kunnat finna säkra källor om, är Knut Jönsson som var domare i Kopparbergslagen runt sekelskiftet 1400-1500. Han bodde på Höjen, cirka 6 km öster om Falun.

Värmländska riksdags . . .

Fotnot

Danneman = hederlig allmogeman, hederman, ibland gift man. Herredagsman = person som i äldre tider deltog i riksrådets möten. Häradshövding = hederstitel som förr tilldelades den till tjänsteåren äldste nämndemannen i häradet eller tingslaget. **Sexman** = av sockenstämma vald tillsynsman för kyrkans och prästgårdens underhåll samt för övervakning av tukt och goda seder. Ämbetet förekom fram till 1862. Skattekrönbonde = bonde som brukade ett skattehemman och betalade skatt till kronan.

Mats Sjöek ~~ist~~ Sundbyberg

Kalla Ludvig Mårtensson (1937): Förteckning över bondeståndets ledamöter vid riksdagarna 1710-1800.

Gården Knus som ödeställe 1926. Foto Karl Knus

Knut Jönsson var en av de bergsmän, som var förbundna med Nils Månsson, den främste i Sten Stures parti. Nils Månsson började opponera sig mot sin läns herre. Som fogde blev han illa omtyckt och anklagad för rov och dråp. I de kravaller som följde fördrevs Nils Månsson från Kopparberget. Han återfick aldrig fögderiet. Knut Jönsson förlorade domarämbetet och blev även dömd höga böter. Efter den så kallade Räfsten 1533 fängslades andra personer ur slakten Svinhufvud. Tillsammans med andra bergsmän blev de frändömda liv och gods. Om någon av dessa händelser har samröre med "vår" Knut Svinhufvuds flykt till Boda är omöjligt att säga, men det är väl inte helt otänkbart.

Det torde inte vara omotiverat att påstå, att gårdsnamnet "Knus" härstammar från medeltiden. Ursprunget till namnet och sägen om Knut Svinhufvud framgår ovan. En folksägen behöver ju inte uppfattas som fantasi, utan kan vara minnen, som bygger på faktiska händelser. Exempelvis så later 500 år som en lång tidsrymd för minnesberättelser, men räknar man med tre generationer per 100 år, så liar sägen gatt från mun till mun i bara 15 generationer. Då kan man kanske lättare förstå och sätta tilltro till våra minnessagner. Var Knut Svinhufvuds "Knus" legat är omöjligt att fastställa,

men varför inte anta att det var i den hage, som än idag kallas "Knushagen".

Det "Knus", som denna beskrivning handlar om, tillkom runt sekelskiftet 1700-1800, sannolikt genom arvskifte efter "bondemannen" Per Jonsson på Oppstuga, död 1796. Gården Oppstuga med skattetalet 4/35 delades då i två lika stora egendomar om vardera Z35 (1118). En son till Per Jonsson tog hand om Oppstuga och en måg, Erik Håkansson, blev ägare till den nybildade gården Knus. Han hade troligen låtit uppföra stugan redan 1791. Den var belagen i Knushagen strax öster om det så kallade Knusgardet. Vid besiktningen 1987 återstod endast rester av spismur och grundstenar. Stugan torde ha varit cirka 8 x 6,5 m. Den gamla stensatta jordkällaren återfanns cirka 20 m väster om stugmuren. Uthusen låg ett 50-tal m norr om bostaden. På tomten växte fortfarande syrener. Bland Karl Ruds efterlämnade fotosamling finns en 1920-talsbild av stugan, som då stod öde.

1791-1814

B. Erik Håkansson, f 1761 Grums
h. Bntta Persdotter, f 1762 Boda
s. Jon, f 1790 Boda
s. Nils, f 1792 Boda
d. Stina, f 1803 Boda

Fortsättning sida 14

Knus i Boda.. .**fortsättning från sida 13**

s. Per, f 1808 Boda
 Inh enk Inggard, f 1730, d 1797
 Bräcklige Jonas Persson, f 1767
 h. Maria Svensdotter, f 1758

Erik Håkansson omkom 1814. Han var en av de fyra människor, som samtidigt drunknade (sannolikt i Knasjön) juldagen 1814. De övriga var Jon Jonsson från Buängen 51 år samt torparen Sven Nilsson från N Falla 45 år och hans son Anders 12 år. Dödboken uppger inga orsaker till denna tragiska händelse. Carl Nilsson på St Bråte i Knöstad minns från pojkkåren en "sagen", som handlar om en drunkningsolycka på Knäsjöns is, då flera människor lär ha omkommit. "Buingens grav" blev benämningen på olycksplatsen. Denna sagen bör kunna sammankopplas med ovannämnda verkliga händelse.

1815-1870

Efter Erik Håkanssons frånfalle övertogs gården av äldste sonen. Han gifte sig 1816 med den då blott 17-åriga dottern till Nicklas Hellström på Niklasberg.
 B. Jon Ersson, f 1790 Boda
 h. Anna Lisa Hellström, f 1799 By
 d. Anna Cajsa, f 1816 Boda
 d. Britta Maja, f 1819 Boda, d 1820
 s. Erik, f 1825 Boda
 d. Britta Maja, f 1826 Boda, d 1834
 s. Jan Petter, f 1830 Boda
 s. Niklas, f 1834 Boda
 d. Maja Lisa, f 1844 Boda

Av okänd anledning flyttade Jon Ersson med familj till Bro 1818, men återvände redan året efter. För modern, ankan Britta Persdotter, anges från cirka 1816 hemmanstalet 1136, vilket kan tyda på att hon ärvde halva egendomen efter sin make. Antagligen lat hon uppföra en ny bostad åt sig och tre av barnen. Denna bostad låg sannolikt granne med Oppstuga. Omkring 1835 blev skattetalet för gården Knus 101245 eller 2/49. Sonen Jan Petter gifte sig 1856 och anges som brukare.

Brukare 1856-1866
 M. Jan Petter Jonsson, f 1830 Boda
 h. Anna Lovisa Olsdotter, f 1832 S Ny
 d. Augusta, f 1856 Boda
 s. Johan Gustaf, f 1859 Boda, d 1859
 d. Lovisa, f 1860 Boda

s. Olle Petter, f 1862 Boda
 s. Johan Adolf, f 1866 Boda.
Brukarfamiljen flyttade till Valnevikens Ed 1866. Jon Erssons son Niklas Jonsson, som varit dräng på gården, reste till Minnesota i Nordamerika 1869. Samtidigt inflyttar från Ed äldste sonen, agronom Erik Jonsson Hellström.
 Brukare 1869-1875 Agronom Erik Jonsson Hellström, f 1825 Boda
1870-1875

Jon Ersson, i folkmun säkerligen kallad "Jon Ersa på Knus", avled 1870.

Eg enk. Anna Lisa Hellström, f 1799
 Bypig. Stina Maja Andersdotter, f 1832
 Bro, inf 1871

Efter Anna Lisa Hellströms död 1875 övertogs gården av sonen Erik Hellström. Genom hemmansklyvning får nu gården beteckningen 61245. Nils Gustaf Pettersson f 1835 övertar 41245-delar.

1875-1897

Eg. agronom Erik Jonsson Hellström, f 1825 Boda

Inh. piga Stina Maja Andersdotter, f 1832 Bro

s. Johan Eriksson (Hellström), f 1873 Boda

Skattetalet andras på 1880-talet till 23.510 öre. Under sin tid på Knus var Erik Hellström lärare på Gårdsjö lantbruksskola, en gammal d herrgård, som legat längst österut i Gillberga. Hellström förblev ogift men tycks ha fattat tycke för sin piga Stina Maja. Johan Eriksson var tillsynes deras son. Johan reste till Nordamerika 1894, återkom efter en tid och bosatte sig i Haggvik, Ed.

Greta Maria Hellström, anka efter Fredrik Brunzell på "Brunsellerud", flyttade till Knus då hennes make avlidit 1887. Agronom Erik Hellström var ju hennes systerson.

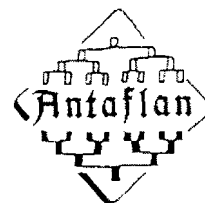
Inh. 1887-1905

Enk. Greta Maria Hellström, f 1807

Hon avled 1905 och blev således 98 år.
 Ägaren Erik Hellström avled 1897.

Gårdens agoförhållanden härefter har vi i detalj inte studerat. Möjligen ärvde Stina Maja Andersdotter gården Knus. Hon står under en tid upptagen som H. eg. i längderna.

Fortsättning sida 17

Nr 55

Probanden för denna tavla är min mor. Hon är född och uppvuxen i Gunnarskog, och hennes anor finns till största delen i denna socken, med vissa avstickare till grannsocknarsom Mangskog, Brunskog och Sunne. De flesta har varit bönder, men några är soldater (fältjägare) och någon präst (slakten Sylvius). Bland anorna finns också några finnar som koloniserade nordvästra Värmlands tassemarker på 1600-talet. Anförlusterna blir många under 1600-talet.

När jag började släktforska kring min mors slakt 1989, så hade jag som grund den slaktutredning som gjorts av min mors farbror Wiktor Magnusson och ingifte farbror Gottfrid Hallsund. Med hjälp av Bertil Grundström i Tranås, har jag sedan kunnat leda min mors härstamning på inte mindre än tio linjer till Olof Asgardsson och Ingegerd Gregersdotter i Treskog, som levde i början av 1600-talet. Utan Bertils hjälp hade denna antavla knappast nått längre än till generation VII. Sven Johannesson i Spånga tipsade mig om Bertils stora kunnande kring Treskog och Gräsmark. Ett bekant namn bland anorna är Magnus Petri Schivedius, kand som stamfar för slakten Lagerlöf.

Andra medforskare som har gett bidrag till denna antavla, är Kenneth Larsson och Bror Nilsson i Arvika, Mats Lidberg, Maj Norrby och May Ålander i Gunnarskog. Jag vill tacka alla för god hjälp.

Litteratur: Edestam, Anders: Karlstads stifts herdaminne III (1968); Ericson, Jarl: Finnar i Gräsmark och Lekvattnet (1993) och Lindahl, Karl F: Brunskogsfinnarna (1982).

Carl-Johan Larsson

Västra Takene, Högbergsrud

661 94 Säffle

Generation VI och högre redovisas på sida 24

Antavla N 055	Upprättad för Margareta Ivarsson, f. Albertsson 24/2-1945 i St Årbotten, Gunnarskog.				m (3) till Carl-Johan Ivarsson Alla orter i (S) Ian	
Generation I Nr 2-3 (1)	Generation II Nr 4-7	Generation III Nr 8-15	Generation IV Nr 16-31	Generation V Nr 32-63		
Nr 2. far	Olsson	Nilsson, Olof. Hemmansägare	Olsson, Nils. Bonde	Persson, Olof. Bergsman	1771, Gunnarskog - 1809, G-skog	
Magnusson	Magnus	f. 4/1-1839, G-skog, St Gårdsås	4/12-1803, Gunnarskog - 1851, G-skog	Persdotter, Marta	1776, Gunnarskog - 1818, G-skog	
Johan Albert*	Lantbrukare	d. 27/10-1920, G-skog, St Gårdsås	Jansdotter, Kerstin	Jansson, Jan. Torpare	1782, Sunne - 1811, Gunnarskog	
Lantbrukare	f. 18/9-1868	g. 24/1-1860, Mangskog	8 16/8-1807, Gunnarskog - 1899, G-skog	Jonsdotter, Ingeborg	1773, Sunne - 1854, Gunnarskog	
f. 14/3-1914	Gunnarskog, St Gårdsås	Nilsson, Nils. Bonde	Nilsson, Nils. Bonde	Jonsson, Nils. Bonde	1751, Gunnarskog - 1833, Mangskog	
Gunnarskog,	d. 3/5-1934	f. 28/3-1833, Mangskog, La Salungen	1/2-1794, Mangskog - 1878, Mangskog	Israelsdotter, Anna	1749, Mangskog - 1814, Mangskog	
Stora Årbotten	Gunnarskog, St Årbotten	d. 24/1-1919, G-skog, St Gårdsås	Andersdotter, Maria	Andersson, Anders. Torpare	176(1), Sunne - 1809, Mangskog	
g. 5/1-1944	g. 29/11-1903	4	9 21/7-1792, Brunskog - 1870, Mangskog	Pålsdotter, Karin	1763, Brunskog - 1834, Mangskog	
Gunnarskog	Nilsson, Nils. H.äg. nämndeman	Persson, Per. Bonde	Persson, Per. Bonde	Andersson, Per. Bonde	1744, Gunnarskog - 1827, G-skog	
Nr 1. ansökare	Maria	f. 1/2-1822, G-skog, St Årbotten	3/2-1786, Gunnarskog - 1844, G-skog	Bryntesdotter, Kerstin	1752, Gunnarskog - 1828, G-skog	
Albertsson	d. 4/7-1899, G-skog, St Årbotten	d. 4/7-1899, G-skog, St Årbotten	Gustafsdotter, Maria	Nilsson, Gösta. Bonde	1735, Gunnarskog - 1803, G-skog	
Gun Eli Margareta*	f. 10/2-1875	g. 5/1-1865, Gunnarskog	10 3/7-1780, Gunnarskog - 1865, G-skog	Andersdotter, Ingeborg	1745, Gunnarskog - 182(7), G-skog	
Lägstadielärare	Gunnarskog, St Årbotten	Persdotter, Marta	Persson, Per. Bonde	Kjellarsson, Per. Bonde	1770, Gunnarskog - 1849, G-skog	
f. 24/2-1945	d. 2/7-1948	f. 22/1-1833, G-skog, La Gårdsås	21/3-1806, Gunnarskog - 1887, G-skog	Andersdotter, Marta	1778, Gunnarskog - 1832, G-skog	
Gunnarskog,	Gunnarskog, St Årbotten	d. 22/2-1885, G-skog, St Årbotten	Olsson, Marta	Andersson, Olof. Bonde	1767, Gunnarskog - 1809, G-skog	
Stora Årbotten	5	11	7/4-1805, Gunnarskog - 1878, G-skog	Gustafsdotter, Karin	1772, Gunnarskog - 1841, G-skog	
g. 7/8-1971	Nyqvist	Andersson, Olof. Hemmansägare	Kjellarsson-Nyqvist, Anders. Fältjägare	Ersson, Kjellar. Torpare	1766, Gunnarskog - 1847, G-skog	
Gunnarskog	August	31/5-1843, Gunnarskog, Kolstan	1794-1797, Gunnarskog - 1864, G-skog	Nilsson, Kerstin	176(3), Gunnarskog - 1802, G-skog	
Ivarsson	Hemmansägare	d. 21/3-1921, Gunnarskog, Tvärud	Kjellarsson-Nyqvist, Anders. Fältjägare	Jansson, Jakob. Torpare	1777, Gräsmark - 1868, Gunnarskog	
Karl Arnold* Sigvard	f. 18/7-1877	g. 10/3-1872, Gunnarskog	12 2/3-1812, Mangskog - 1877, G-skog	Ersdotter, Karin	1780, Gunnarskog - 1857, G-skog	
f. 11/2-1941, Kila	Gunnarskog, Kolstan	Olsson, Kajsa	Jonsson, Olof. Bonde	Amundsson, Jon. Bonde	1766, Gunnarskog - 1850, G-skog	
Nr 3. mor	d. 19/10-1930	f. 30/8-1842, Gunnarskog, Tvärud	29/3-1818, Gunnarskog - 1851, G-skog	Andersdotter, Kerstin	1776, Gunnarskog - 1853, G-skog	
Nyqvist	Gunnarskog, Tvärud	d. 31/5-1913, Gunnarskog, Tvärud	Kjellarsson, Maria	Andersson, Kjellar. Bergsman	1773, Gunnarskog - 1828, G-skog	
Marta Kristina (Stina*)	g. 22/2-1913	6	13 19/5-1816, Gunnarskog, Tvärud -	Kjellarsson, Marta	1787, Gunnarskog - 1872, G-skog	
11112-1913	Magnusdotter	Elofsson, Magnus. Hemmansägare	Nilsson, Elov. Bergsman	Andersson, Nils. Bergsman	175(9), Gunnarskog - 1829, G-skog	
Gunnarskog, Tvärud	Britta (Beda*)	f. 12/12-1830, Gunnarskog, Lövnäs	26/11-1787, Gunnarskog - 1870, G-skog	Månsdotter, Kerstin	176(6), Gunnarskog - 1849, G-skog	
11112-1913	f. 28/10-1877	d. 5/10-1914, Gunnarskog, Lövnäs	Persdotter, Ingeborg	Kjellarsson, Per. Bonde	Se nr 44	
Gunnarskog, Tvärud	g. 2/12-1860, Gunnarskog	14 15/12-1799, Gunnarskog - 1877, G-skog	15/12-1799, Gunnarskog - 1877, G-skog	Andersdotter, Marta	Se nr 45	
1/9-1996	Gunnarskog, Lövnäs	Jonsson, Jon. Bergsman	Andersson, Jon. Bergsman	Ersson, Anders. Bergsman, sexman	1752, G-skog - 1802, G-skog	
	d. 19/5-1958	f. 10/7-1840, Gunnarskog, Treskog	8/12-1788, Gunnarskog - 1853, G-skog	Jonsson, Jon. Bergssexman	1778, Gunnarskog - 1853, G-skog	
	Gunnarskog, St Årbotten	d. 6/5-1909, Gunnarskog, Lövnäs	Jonsson, Jon. Bergssexman	Kjellarsson, Stina	1786, Gunnarskog - 1862, G-skog	
	7	15	25/8-1804, Gunnarskog - 1844, G-skog			

Ett byrålädsfynd med minnen

"Minnen och erfarenheter" står det som rubrik på några gamla papper som en bekant till mig haft i sina gömmor. Har följer en ordagrann avskrift av dokumentet.

"Föräldrarhemmet, barndomen

Min far var prest i en liten församling på Dal vid gränsen mot Norge och gifte sig - - - år efter sin prestvigning med en systerdotter till biskop Tegnér, hvilken var fosterdotter i det parets hus, der min far tjänstgjorde som adjunkt. Icke var det förståndet, utan uteslutande känslan som ledde mina föräldrar att ingå giftermål, utan att på någondera sidan ega tillgångar under början av sin bosättning. Min mors fosterföräldrar voro så också allvarligt, av sådant skal, emot giftermålet, men förgafves. Inga råd hjälpte.

Såsom alltid då människan liksom tvingar sig till att få sin vilja fram, så fingö ock mina stackars föräldrar lida af bekymmer och svårigheter, som inställde sig snart i det lilla presthuset, der tillgångarna voro alltför ringa i förhållande till behöfven som växte i den mån barnaskaran ökades. Vi voro fem till antalet, alla födda under loppet af 10 år. Då min yngsta syster var 4 år dog hastigt min far af ett slaganfall på en resa. Huru hårt detta sorgebud drabbade min mor kan lättare tankas an beskrivas. Så långt har jag nedskrifvit min mors berättelse för mig, men nu börjar jag anteckna de tilldragelser ur mitt lif, som jag i minnet har förvarat.

Utbyte af hem, fosterföräldrarna

Redan i min fars livstid kom anbud från släktingar eller från samma gamla patriarkaliska hem, der min mor varit uppfostrad, att upptaga mig eller en av syskonen som fosterbarn emedan prostens sjelfva hade endast tvenne egna barn, genom hvilka Herran hade pålagt dem ett tungt kors, ty de voro idioter. Då mina föräldrar insågo huru oförmögna de voro att gifva sina barn någon uppfostran, kanske inte ens nödortfigt uppehälle, så måste de, ehuru med stor smarta, antaga det ädelmodiga anbudet, och beslöto att

lemna ett av sina barn, som de visste skulle på detta sätt erhålla en bättre uppfostran och en, som de hoppades, lyckligare framtid. Då rangerades sålunda att jag jemte mina tvenne äldre bröder skickades iväg till K prostgård till 'påseende'. Efter godtfinnande fick valet sedan göras."

Denna berättelse, som nog haft en fortsättning, väckte min nyfikenhet eftersom namnet Tegnér finns med. Vem skrev denna sorgliga historia med spretig blackskrift på papper i folioformat, och vem var det som blev utvald bland tre syskon och fick ett bättre hem?

Med hjälp av arvs-kifteshandlingar från 1874, Karlstads stifts herdaminnen och en del Tegnérbrev har jag kommit fram till att hon hette *Maria Lo isa Pfeiffer* född 1837-03-07 i Nössemark, död 1903-02-23 i Skageby, Svanskog, far *Jan Olof Pfeiffer* komminister född 1801-11-13 i Hammarö, död 1845 i Nössemark, mor *Hed ig Erika Hertz* född 1802-10-17 i S Nölby, By, död 1865-10-04 i Köla, farfar *Elias A Pfeiffer* kommissionslantmatare, farmor *Sara Maria Schönbom*, morfar *Erik Johan Hertz*, kommissionslantmatare, mormor *Brita (Britgen) Tegnér*, född 1777 i Kyrkerud, By, död 1802-07-05 i S Nölby, By, fm f *Olof Schönbom*, komminister i Hammarö, mm f *Esaias Tegnér*, kyrkoherde i Millesvik.

Lovisas föräldrarhem var Nössemarks prästgård och fattigdomen var stor. Kyrkostämman beslöt att skaffa kläder till Pfeiffers barn, som "nästan gick nakna". Till eländet hörde hans spritmissbruk. Vid valet hade han erhållit alla röster. Efter ett antal år blev det klagomål på att han kom raglande till kyrkan. Toleransen var stor på "Gösta Berlings tid" när det gällde dryckenskap. Han var nog på vag att bli avsatt när han inte klarade av förrättningarna, men på en resa dog han av slaganfall, 44 år gammal. Modern tycks ha förskonat Lovisa från vetskapen om att fadern faktiskt söp ihjäl sig. Yngsta barnet Elisabet Christina var då fyra år.

Lovisa Pfeiffer var vid sin fars död hos sina släktingar i Köla, kyrkoherde

Nils Lidén och hans maka Anna-Lisa Tegnér. Anna-Lisa var äldsta dotter till kyrkoherde Esaias Tegnér i Millesvik. Hon gifte sig först med faderns efterträdare Brand, men blev anka tre veckor efter bröllopet. Efter några år gifte hon om sig med Nils Lidén, som också var präst på Värmlandsnäs. Båda barnen var födda i Eskilsäter. Sonen var sinnessjuk och vårdades hela sitt liv i hemmet. Dottern Mariana hade en lättare psykisk störning. Nils Lidén blev präst i Silbodal och i mitten på 1820-talet i Köla.

Det var vanligt att släktingar hjälpte varandra och i den Tegnérska slakten tycks sammanhållningen och omtanken varit extra stor. Även Anna-Lisas bror Esaias Tegnér hade syskonbarn boende hos sig i Lund och Växjö. När Anna-Lisas mor sålt gården Ingridur i Eskilsäter flyttade hon med sin sinnessjuka son Johannes till dottern och mågen i Silbodal. Sonen drucknade inte långt där efter.

Sara Maria levde tills hon blev 90 år och blev begravd i Köla. Hon var en stark och tålmodig kvinna och hade ett gott förhållande till sin stora familj. Mågen skriver om henne att "hennes humeur ar gladt och lifligt och hon bar sina krampor med ovanligt lugn och sinnessstyrka". Ändå hade hon mist sex av sina åtta barn och flera barnbarn. I detta hem stannade Lovisa kvar som vuxen. Hon gifte sig inte, kanske såg hon som sitt kall att sköta sin sinnessjuka fosterbror. Lidéns hade köpt en gård, Grannerud, där de bodde. Efter broderns död 1874 köpte Lovisa ett ställe i Skageby, där hon bodde tillsammans med sina syskon Pfeiffer till sin död 1903.

Maj Ohlsson, Säffle

Koleran kom till Sverige

I VärmlandsAnor 1997:3 fanns en artikel med ovanstående rubrik, insänd av Peter Funke. Tyvärr lyckades Tryckfelnissa trolla bort de angivna kallorna vilket vi beklagar. De skall vara: "Svenska sjukdomsnamn i gångna tider" av Gunnar Lagerkranz samt noteringar gjorda av Gunnar Jonsson.

En avrättning i Millesvik

Den 5 juli i år högtidlighölls i Millesvik 200-årsminnet av avrättningen av en piga, som mördat sitt barn. Delar av protokollet från Göta hovrätt lästes upp. Händelsen har uppmärksamats av ett par författare samt givit upphov till viss mytbildning.

Från vad som är skildrat litterärt och vad som traderats gavs en bild av en desperat kvinna, som utstött av sin omgivning begick denna handling. Det som hänt är i stort sett detta: Någon gång i augusti 1796 upptäcker 23-åriga pigan Lisa Abrahamsdotter från Finnestad i Millesvik att hon väntar barn. Den hon enligt vad hon senare kommer att uppge varit tillsammans med är hennes kusin, drängen Anders Torstensson. Hon söker dölja sitt havandeskap. Kvällen den 17 november börjar värkarna för henne och hon beger sig till hemlighuset, där hon framför barnet, en gosse. Hon sliter det från sig och krossar det mellan händerna, varefter hon lämnar det på platsen.

Husbondfolketharmärkt att något är i görningen och husbonden har befallt den 16-åriga Stina Andersdotter att följa efter Lisa. Innan hon kommer fram hör hon barnskrik, men väl framme har Lisa

hunnit fullborda sin gärning. Lisa säger till Stina att barnet var dödfött. Men eftersom det hörts gråta, kan hon inte hålla tyst med detta vid kommande förhör.

Den 3 januari kommande år hålls urtima ting vid Näs häradsrätt. Lisa döms enligt missgärningsbalken (MB) 16 kap 1§ att "lif sitt mista, halshuggas och i båle brännas". För delaktighet i brottet döms Stina enligt MB 61 kap 2§ att avstraffas med 30 par ris, tre slag av parret. Dessutom återopas en kunglig förordning av den 12 juli 1750. Anders Torstensson frikänns för faderskapet.

I laga ordning underställsmålet Göta hovrätt. Hovrätten fastställer dödsstraffet för Lisa. Stina skall avstraffas med 20 dagars fängelse vid vatten och bröd. Den 5 juli 1797 verkställs avrättningen i Millesvik.

Hittills i redogörelsen har vi kunnat återberätta protokollet från Göta hovrätt som källa. Från avrättningen finns enbart traderade berättelser och litterära alster nedskrivna långt senare. Bland annat har Gunnar Turesson skrivit om händelsen. Lisa skall ha förts från länsfängelset i Karlstad dagen före och tillbringat natten på prästgården i Millesvik under bevakning av två soldater.

Dessa skall ha somnat varvid Lisa smitit ut och gått till avrättningsplatsen varefter hon återvänt till det tilfälliga häktet. Besöket på avrättningsplatsen skall ha gett henne en inre frid och hon har sedan dagen därpå lugnt gått sitt öde till mötes. Det finns uppgift på att hon sjungit en psalm på platsen.

Avrättningsplatsen fick sedan namnet Lisas höjd. Den exakta belägenheten är osäker, men den torde ligga 50-100 m från länkstationen för telefonförbindelsen till Lurö. Det finns en annan höjd i närheten, Olofs höjd, plats för avrättning av Olof Jonsson 1602.

Traditionsberättelserna är som sagt osäkra. I vissa detaljer har händelsen blandats ihop med ett fall på 1850-talet då en piga kastade sitt barn till svinen. Detta ledde dock ej till något dödsstraff. Det berättas också om avoghet från Anders Torstenssons föräldrar i synnerhet modern gentemot Lisa. Dessa har känt till att ungdomarna fattat tycke för varandra. Denna intolerans har uppenbarligen till stor del drivit Lisa till sitt handlande. Minnesstunden i församlingshemmet var gripande. Man besökte även den förmodade avrättningsplatsen.

Bernhard Granholm

Intressanta föredrag våren 1998

Värmlands Lokalhistoriska Förening anordnar i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan

följande föredrag och utflykt

Alla är hjärtligt välkomna!

Torsdagen den 29 januari kl 19.00

Församlingshemmet i Alvsbacka. "Alvsbacka brukskyrka".

Kyrkoherde Göran Mellander

Torsdagen den 2 april kl 19.00

Eskilsätters bygdegård. "Värmländska kyrkor i Helge Kjellins arkiv". Arkivarie Kerstin Wallqvist

Lördagen den 16 maj

den traditionella vårutflykten. Resmålet är Kyrkor i Klarälvdalen

utmed Pilgrimsleden. **Denna utflykt kommer Värmlands**

Slaktforskarförening att ta upp på sitt vårprogram.

Vi återkommer härom i nästa nummer av VärmlandsAnor.

Knus i Boda.. .
fortsättning från sida 14

1897-1922

H.eg. Piga. Stina Maja Andersdotter, f 1832 Bro

"Stina på Knus" avled 1922. Därefter blev gården öde. Egendomen förvärvades sedermera av Adolf Johansson i Häggvik.

På 1930-talet övertogs den av Harald Fransson och ingår numera i O Lottens ägor. Stugan och uthusen revs och användes till reparationer och ombyggnader på O Lotten.

Gunnar Jonsson, Säffle

Nils Pederson Smedby 1696-1733

Karolinaren Nils Person var född på garden Smedby i Medåker sockn (i dag Arboga kommun) i Sverige 30 mai 1696. Den 17.2.1715 vart han soldat i armén til kong Karl XII med soldatnamnet "Stålboge" (i norske kjelder skrive Stålbøe og Stålby) - i Strömsholms kompani, 1 bataljon, Västmannlandsregimentet (regimentet til oberst Falchenberg).

Dette var under Den store nordiske krig; i det første felttoget til "hjaltekonungen" i Norge. I mars 1716 gjekk Karl XII til åtak på Kristiania og tok byen, men klarte ikkje å ta Akershus festning. Den 23 april 1716 kom dei 622 soldatene i regimentet/bataljonen til oberst Falchenberg i strid med to norske regiment (cirka 1500 soldatar) i Moss. Obersten fekk valet mellom å kapitulera eller slåss, men valde det siste. Oberst Falchenberg vart sjølv hardt sår og teken til fange ved slaget i Moss (döyde av skadane 24 april). Hundre av dei svenske soldatene vart drepne, og 522 svenske soldatar vart tekne til fange.

Blant soldatane som vart tekne til fange, var Nils Person Staalboe. Han var då knapt 20 år gammal. Fleire av desse krigsfangane kom fangenskap på Vestlandet. 15 av karolinarne var krigsfangar i bygdene i Sunnhordland og Midhordland; blant desse var Nils Person Smedby (Staalboe). I Samnangersom ligg nokre mil aust for Bergen budde den rike bonden Peder Hansson (Tysse). To av arbeidsfolka hans deltok i krigen på norsk side. Som ei erstatning for desse arbeidskarane, fekk han Nils Smedby som arbeidshjelp, sannsynlegvis alt sommaren 1716.

Peder Hansson hadde berre ei dotter. Ho heitte Anna og var 19 år i året 1719. I løpet av hausten 1719 fekk Peder Hansson den sjokkerande opplysninga at den einaste dottera hans var gravid med krigsfangen Nils Person. I følgje segna var den første tanken til Peder Hansson å drepa den svenske krigsfangen, men både Anna og mor hennar bad så tynt for livet hans at Peder Hansson gav etter - og sende Nils til fangeholet på Bergen-

hus festning. Anna slo seg likevel ikkje til ro med dette. Viss ikkje Nils vart henta tilbake til Samnanger, ville ho ta livet av seg ved å drukna seg i Tysse-elva.

Anna var "augnesteinen" til Peder Hansson så han turde ikkje noka Anna enn å henta Nils heim att. Og 6 januar 1720 vart Anna Pedersdotter vigg til Nils Pederson Smedby i Årlands kyrkja.

Prestesonen Peder Hansson fra Fusa var ein grunnrik mann som eigde mange gardsbruk både i Samnanger og nabosoknene. Nils og Anna fekk bygsla Tveit som var ein av dei største gardane i Samnanger, i 1732 fekk Nils garden Tveitarås i gåve hos svigerfar sin. Anna og Nils fekk åtte barn saman. Det var:

Kari f 1720 (döypt i juni 1720)

Marita f 1722

Cesilia f 1723

Anna f 1725

Peder f 1727

Erik f 1728

Nils f 1730

Brita f 1733

Bortsett frå Peder voks alle desse borna opp og fekk ektemakar - og ette-

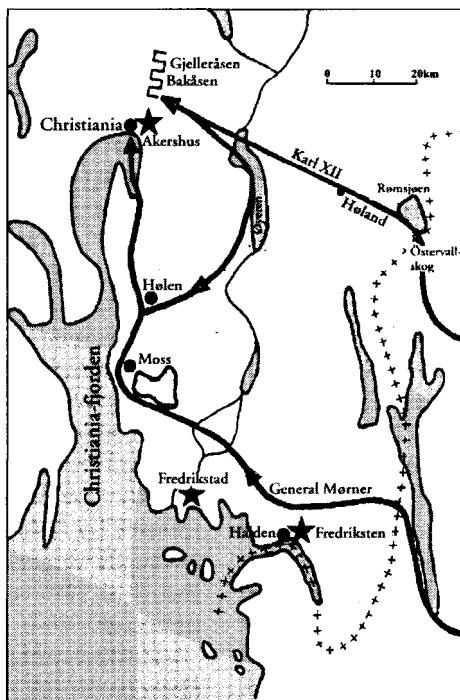
kommarar. Foreldra til Nils Smedby var bonden Per Nilsson Smedby (1636-9.12.1712) og Karin Eriksdotter (26.2.1660-17.4.1734). Dei ligg gravlagde ved Medåker kyrkje "vid östra Vapenhussidan uti gårdens grift".

Nils var den nestyngste av sju (eller åtte) søsken. Barna til Nils: Kari(n), Erik, Nils og Brita er alle kalla opp att etter slektningar i Sverige.

Nils Smedby döyde i 1733, og Anna gifte seg opp att året etter med Peder Tysseland og flytta til garden Langeland som ho hadde fått av far sin. Med Peder hadde Anna tre barn. Ho döyde i 1780.

Utdrag ur boken **Nils Stålby - karolinern i Samnanger** av *Atle Austestad*, insänt av Unni Lien, Moss.

Om det ar någon som undrar över stavning och språk så ar det nynorsk. Rote nr 82 Smedby i Medåkers socken tillhörde andra bataljonen och Kungsörs kompani (nr 8) enligt Grill. Möjligen var indelningen en annan i början av 1700-talet? (Red anm)

Mars 1716 intog Karl XII Kristiania men Akershus fästning motstod s enskarnas anfall

Boktips

Förnämlig historisk uppslagsbok

"Sveriges historia. Koncentrerad uppslagsbok - fakta, årtal, tabeller, kartor" av *Jan Melin, Alf W Johansson, Susanna Hedenborg*, Rabén Prisma 1997, 368 sidor, ISBN 91-518-3020-5.

Det bör vara en grannlagsuppgift för författare av ett verk av denna typ att ta med precis så mycket som kan anses vara behövligt. Det är också en tämligen tacksam och lätt uppgift för den recensent som vill söka fel och spåra upp sådant som saknas. Jag dristar mig till att ange några fel och brister jag funnit. Boken saknar litteraturlista. Det finns visserligen har och var insprängt litteraturhänvisningar för den som vill läsa mer, men det hade varit värdefullt att ha en lista över de större historiska verk man använt sig av.

Jag brukar som regel söka klara ut var Sveriges nordgräns anses gå när jag läser ett verk, vilket gör anspråk att vara lärobok eller uppslagsbok. Det finns de läroboksförfattare som sätter nordgränsen ungefär i höjd med Mälardalen. I aktuell bok går denna gräns ungefär vid Dalälven i vart fall när det gäller detaljerade historiefakta med lokal anknytning. Sådana uppgifter finns rikligt av evad galler landets södra delar. Vill man spetsa till det hela, så kan man även påstå att det finns en västgräns längs Klarälven-Göta älv. Några exempel på sådant som saknas i norr och väster: regleringen av Indalsälven 1796 vid nuvarande Döda fallet, Raltzarfejden 1611, Hannibalfejden 1643-1645 och Gylden-lövefejden 1676. Jag undrar varför ett angrepp på till exempel Åmål inte har samma historiska värde som ett dito på Helsingborg.

Man förbigår också det faktum att Jamtland var svenskt korta perioder i samband med nordiska sjuårskonget och Baltzarfejden (eller Kalmarkriget om man så vill).

Kartan på sida 38 över den kyrkliga indelningen i Norden under medeltiden är enligt min mening felaktig. Jamtland hörde till Uppsala ärkestift fram till 1570 även under tider det administrativt var norskt.

Boken beskriver historien indelad i

perioder. Den är försedd med bilder och har ett övergripande historiskt kalendarium blandat med den beskrivande texten. Har borde kalendariet vara utbrutet och presenterat i en följd. Nu är det lite omständligt att söka i. Boken täcker in tiden från forntiden till och med december 1996 där i sista stycket bland annat står att Göran Persson "accepterade efter viss övertalning ..... bli ny ..... statsminister" (min understrykning). Kanske är det ironi.

Boken har flera diagram, tabeller och kartor över istiderna, Sveriges gränser under olika tider och resultatet av EU-omröstningen samt ett antal kalendarier inom olika specialområden, till exempel över krig där Sverige deltagit och kvinnohistoria. Langdsnittet över kriget är försett med ett instruktivt diagram.

Langdsnittet över kvinnohistoria börjar först 1845. Det finns ju intressanta fakta före dess, så den tabellen borde bearbetats av författarna och försetts med tidigare årtal. Jag anser att ett tidslängdsnitt även över arkivhistorien hade varit motiverat. Det finns totalt 31 tabeller, de flesta hämtade från SCB. Kalla anges.

Boken har flera faktarutor skrivna av andra författare. Dessa rutor är inlagda i val avvägt gråaster som kan läsas utan extrabelysning. Sammanfattningsvis så måste jag konstatera att uppslagsboken inte är topografiskt heltäckande. Men den innehåller ändå uppgifter om det mesta som hänt i Sverige. Det den innehåller, är informativt och väl bearbetat. Boken är användbar för slaktforskare.

För att "leva som jag lär" skall jag ange några källor som ligger till grund för mina påpekanden:

Ingvar Andersson "Erik XIV". 1963
Janrik Bromé "Jämtlands och Härjedalens historia, del II 1537-1645" 1941
Nils Hj Holmberg "Åmåls historia I. Före 1860". 1943

Flera förf, bland andra Birgitta Ericsson och Erik Lönnroth "Döda Fallet och Ragundasjön". 1990

Ännu en årsbok

"släktforskarnas årsbok 97", red *Håkan Skogsjö*. Sveriges Släktforskarförbund, Karlstad 1997, inb, 352 sid, ill, ISBN 91-87676-19-2. Kan köpas för 240 kr av förbundsmedlemmar, övriga 365 kr från Sveriges Släktforskarförbund, tel 031-423311 eller 08-6950890.

Tidigare årsböcker hade ett tema, ett upplägg som redaktören nu frångått. Och det är nog ett klokt drag, för det torde vara svårt att hitta fler teman med ett tillräckligt antal kvalificerade författare. Men boken håller ändå samma höga kvalitet som sina föregångare - 352 sidor med intressant och lärorik läsning för släktforskaren. *Carl Henrik Carlsson* skriver mycket spännande och medryckande om "Hur jag fann mina östjudiska rötter". Det är i trakten av den polska staden Suwalki som författaren har sökt en gren av sin antavla. Man skulle kunna tro att de många krigshändelserna och gransandringarna i detta område i nordöstra Polen skulle ha gjort släktforskning där ganska omöjlig. Men mot alla odds har författaren funnit mängder av släktuppgifter via olika källor vilket är helt enastående!

Bamhusbarn behandlas i tre artiklar författade av *Torsten Berglund, Ragnar Fornö och Bo Lindwall*. Ett fåtal av de undersökta fallen visar att möjligheten till en bra framtid för dessa barn var liten. Ett stort antal dog redan som spädbarn. Den som har barnhusbarn i sina anor får tips om hur man kan gå tillväga för att få fram underlag om sådana barn. *Pontus Möller* utreder hovapotekaren Simon Berchelts (död 1603) slakt och rattar till en del fel i tidigare litteratur. *Gunnar Atmer* berättar om en släktforskningsresa till Stralsund och Rugen på den gamla DDR-tiden och de tragikomiska händelser han råkad ut för i samband därmed. Den som har anor i det foma Svenska Pommern kan hämta inspiration ur uppsatsen.

Bokens längsta uppsats, 60 sidor, handlar om fogden Lasse Olsson och hans ättlingar i Hälsingland, skriven av *Urban Sikeborg*. Lasse var en av Gustav

Fortsättning sida 20

Bernhard Granholm

Boktips**fortsättning från sida 19**

Vasas lojala medarbetare. Det var han som påstås ha förmått dalkarlarna att återkalla den blivande kungen till Mora sedan denne givit sig av mot Norge. Egentligen var Lasse Olsson östgöte, men det var i Norrland och speciellt i Hälsingland han kom att verka som duglig ämbetsman i kronans tjänst. Sikeborgs uppsats är ett gediget vetenskapligt arbete försett med många fotnoter och källhänvisningar.

Ulla Törnq ist-Espings skriver om urmakaren Johan Barkman i Jönköping 1811-42 och hans kamp för burskap. Uppsatsen visar vilken stor betydelse tillverkning och underhåll av tornur hade för urmakarna i äldre tider. Författaren redogör även för Barkmans antavla. *Carl-Olof Hasselberg* och *Nils Marelius* redogör för hur man återskapar de bruna kyrkböckerna på Sotenaset i Bohuslän. Har lämnas värdefulla tips för de som är hågade att starta uppsatsvarande projekt på andra håll i landet.

Peter Danielsson har gjort en pilotstudie av husesynprotokollen för ett militärt boställe och redovisar i sin uppsats hur jordbruket utvecklats under 150 år. Uppsatsen har inte så mycket med slaktforskning att göra men torde vara en inspirationskälla för den som agnar sig åt gårdsforskning.

S en Wallerstedt skriver om en bonde i Nasby, Blackstas socken i Södermanland och hans familjeförhållanden. Uppsatsen utgör ett bra åskådningsexempel på hur man med utnyttjande av olika källor kan nysta upp en vanlig allmogeslakt långt tillbaka i tiden. *Ingborg Brunkhorst* visar hur rån begicks förr i tiden, hur rövarena använde sitt rånade gods och hur de samverkade med halare. Som exempel använder hon ett rån som begicks 1827 i Potteboda, Allbo häradi Kronobergslän. Redogörelsen är hamtrad ur häradsrättens protokoll. *Sune Lindq ist* skriver om några Linköpingspräster på 1500-talet och deras ättlingar. Han utgår från Johan Retzius (adlad Rosenstolpe) handskrivna släktbok i Linköpings stiftsbibliotek och söker med uppgifter från andra källor komplettera fakta om släktskap och levnadsöden. Läsaren bjuds på

en nyttig lektion i avancerad släktforskning.

Slutligen redovisar *Ulf Berggren* namnen på omkring 300 smeder och övrig personal vid 22 bruk i Ostergötland åren 1692-99, hamtrad ur hammar-tingens protokoll. I en kort inledning får släktforskaren veta en hel del om vilka intressanta data man kan finna i dessa protokoll.

Lars-Gunnar Sander

Karolinen som blev kvar i Norge

"Nils Stålby - karolinen i Samnanger" av *Atle Austestad*. Friske Tankar A/S, Oystese 1995, ISBN 82-91386-09-9. Kan köpas från förlaget för 120 NOK.

Boka handlar om en ung svensk soldat i Karl XII:s hær. Han kom fra Medåker i Arboga, og gikk med hæren fra Östervallskog og inn i Akershus fylke i Norge. Derfra gikk turen videre og endte opp med slaget i Moss i Ostfold fylke i 1716. Som vi vet, tapte svenskene slaget, og unge herr Stålby ble sendt som krigsfange til Norges vestland. Da bøndene der trengte ekstra arbeidskraft, fikk de låne krigsfangene. Slik gikk det til at Nils ble utlånt til en storgård, datteren på gården forelsket seg i ham, ble gravid - og så giftet de seg! Nils kom aldri hjem til Sverige igjen, han døde i Samnanger (som ligger i nærheten av Bergen by) bare 36 år gammel. Han har mange etterkommere i Norge, og en av dem er forfatteren av boken, Atle Austestad. Dessverre døde Austestad i 1996, bare 53 år gammel. **Se sida 18.**

Unni Lien, Moss

Riksstämman i Växjö 1996

"Transatlantiska rötter. släktforskning i utvandarnas spår", *Ulf Beijbom* (red). Växjö 1997, häftad, 110 sid, ill, ISSN 0349-6619, cirkapris 125 kr.

Vid de årliga släktforskardagarna brukar mycket valmeriterade forskare och experter hålla ett antal föredrag av hög kvalitet. Till skillnad från föregående år har de föredrag som hölls i Växjö 1996 sammanställts i en bok. Det är ett lovvärt initiativ som förhoppningsvis kommer att få efterföljare och som då säker-

ligen kommer att höja släktforskar- rörelsens status.

Följande föredrag är sålunda dokumenterade: "Utvandringen och Svensk-Amerika i 150-årigt perspektiv" av *Ulf Beijbom*, "Utvandraröden" av *Sten Almq ist*, "Canada och Winnipeg: svenskarna i The Last Best West" av *Lars Ljungmark*, "Utvandring och relationer mellan Trolle-Ljungby i Skåne och Goodhue County i Minnesota" av *Lilly Setterdahl*, "Kalimaterialet i Sverige" av *Per Clemensson*, "Källmaterialet i Amerika" av *L-G Johansson*, "Släktforskarresurser i Salt Lake City" av *Rolf Magnusson*, "Från Beskrifningsboken till Smolenning Slekt, det tryckta källmaterialet" av *Yng e Turesson*, "Vad har utvandrarerna att berätta? Om Lennart Setterdahlssvenskamerikanskintervju-projekt" av *Lilly Setterdahl/Ulf Beijbom* samt "A Folk Divided - transatlantiska slakt- och kulturrelationer" av *Arnold Barton*.

Som torde framgå av ovanstående uppräkningsår är boken ett måste för den som sysslar med emigrantforskning!

Lars-Gunnar Sander

släktforskning i Norge

"Hvem forsker hva i Østfold 1997" utgiven av *Ostfold Historielag Ættehistoriekomiteen*, A4, haft, 12 sid + bilagor.

Finns i vårt bibliotek på Gamla Badhuset.

Praktikfall

"Prästens lilla kråka. Praktikfall för släktforskare" av *Kjell Lindblom* och *Elisabeth Thorsell*. Släktforskar skolan, Stockholm 1997, A4, hft, 72 sid, ill. ISBN 91-630-5137-0. Kan köpas från Sveriges Släktforskarförbund för 125 kr + porto.

Har ar det två garvade släktforskare som samlat femton ganska vanliga exempel på problem ur släktforskarvardagen. Det rör sig om verkliga fall som författarna stött på. Var och en känner nog också igen sig vid läsning av rubrikerna över de olika kapitlen: felaktig födelseuppgift, okända föräldrar, fos-

Ur andra medlemsblad

Utbytestidningar från ett hundratal andra slaktforskarföreningar finns i vårt bibliotek i Gamla Badhuset, Karlstad. Fråga i receptionen, så visar man Dig. Där finns mycket att hämta för de som har anor på annat håll än Värmland och det har val de flesta.

Värmlänningar

AnKnytningen 1997:3 (Nyköping-Oxelösunds Slaktforskarförening) "Historien om en gravsten - och slakten Chenon" av *Margareta Stålbrand*. Stamfadern Paschilius Dionysius Chenon inkom i slutet av 1500-talet från Frankrike till Värmland.

AnRopet 1997:3 (StorStockholms Genealogiska Förening) Efterlysningar berö-

rande Dalby, Holmedal (Holmdalium), Stora Kil (Laurentii) och Norra Finnskoga (Storberget). "Krogar och kaffe-hus i Karlstad".

AnRopet 1997:4 (StorStockholms Genealogiska Förening) "Tyskar i Värmland 1583" av *Chris Henning*.

An-Siktet 1997:3 (Folkare Slaktforskarförening) "Flickan i Värmland" av *Emil Bleckert*. Från predikstolen varnade kyrkoherde Stake år 1941 traktens flickor för beredskapsmännen.

Arosianahösten 1997 (Västerås Slaktforskarclubb) Antavla med bland annat anor från Sunne och Ostra Ämtervik.

Gransposten nr 31 (Gränsbygdens slaktforskare i Dalsland, Bohuslän och Ostfold) "Utdrag ur Åmåls rådhusrätts protokoll 1796" av *Bernhard Granholm*. Bonden Lars Bengtsson från Billsvik i Tveta socken hade fört oljud hos borgaren Petter Lundberg.

Medlemsblad 1997:3 (Trollhättebygdens slaktforskare) Antavla innehållande personer från Kristinehamn (Alsterberg och Lekström). "Värmländska visdomsvinklar".

Medlemstidskrift nr 18 (Sällskapet Slaktforskare Fagersta) "Några av mina finska anor" av *S en Johansson*.

Näverluren 1997:3 (Varmlands Hembygdsförbund) "Nu finns domboksregistret för Gillbergs härad i sinnevärlden" av *Peter Olausson*. "Älvsbacka kyrka" av *Göran Mellander*.

ROJS 1997:2 (Ramsele-Junsele Slaktforskarförening) "Länsmäni Junsele" av *Göran Stenmark*. En av länsmännen är Emanuel Olsson född 1883-10-03 i Mangskog.

Släkt & Slekt (Solör Slekthistorielag) "Fra Grue kirkebok 1792-1814 folie 218". "Tillägg till Finneslekter III Räsäinen".

Släkthistoriskt Forum 1997:4 (Sveriges Slaktforskarförbund) *Iréne Luthman* har gjort inflyttningsregister 1861-1895 för Bogen, Holmedal, Olsrud, Skillingmark, Töcksmark, O Fågelvik och V Fågelvik. Efterlysningar berörande Alster, Filipstad (Bork), Gillberga, Rammen (Bork, Kruse), Sunne (Söderström), Visnum (Åberg), Älvsbacka (Tinglöf) och Ostmark.

Slakt-Trädet 1997:3 (Nordvarmlands Slaktforskarförening) "Välkommen till Richard Brobergs arkiv!" av *Anna Forsberg*. "Bergsbo. En handelsbod i Tomthult, Sunne socken" av *Olle Gustafsson*. "En prastslakt från Fryksande" av *C V Bromander*. "Ett levnadsode" (Pemer) av *Gunilla Onnberg*. "En slaktforskarskriver" (Asplund) av okänd författare. "Utskrivningsår för knektar i Fryksande på 1600-talet" av *Hans Eriksson*. "Sohlslaktens finska anor i Nain, Eks-härad" av *Gunilla Onnberg*. Efterlysningar avseende Dalby (Likenäs, Tutsta), Fryksande (Fredros, Rådum, Vadje), Norra Finnskoga (Kärrbackstrand) och Södra Finnskoga (Bogringen, Järpliden).

Treharadsbladet 1997:1 (Eslövsbygdens Slakt- och Folklivsforskare) "Nar Esaias Tegnér fick Reslövs pastorat" av *Johan Larsson*.

Ådalingen 1997:3 (Ådalens Slaktforskarförening) Efterlysning avseende Brunskog (Dahlström) och Fryksande.

Övrigt

Ale Slaktforum 1997:3 (Ale Slaktforskarförening) "Unnatak. Ett satt att sörja för de gamla förr i världen" av *E ert Högabo*.

Alir-anor 1997:3 (Forskarföreningen Alir Söderhamn med omnejd) "Gårdsarkiv - källor för bondesläkter" av *Lars Nylander*.

Diskulogen nr 43 (Föreningen DIS) "Disgen 7" av *Lars Blomberg*. "Disbyt 97" av *Olof Cronberg*.

Dis-Play 1997:3 (DIS-Öst) "Allmänhetens terminal hos Skatteförvaltningen" av *Carl-Olof Sahlin*.

KGF-Nytt nr 58 (Kronobergs Genealogiska Förening) "Slakttraffen, hur ordnar du den" av *Marianne Söderblom* och *Helmer Danielsson*.

Medlemsblad 1997:3 (Ängelholms Slakt- och Folklivsforskarförening) "Kan vi lita på de datoriserade kyrkoböcker-na?" av *Ing ar S anberg*.

Populär historia 1997:5 "Fader: okänd" av *Marie Lindstedt Cronberg*.

Boktips

terbarn, namntagning, hustru okänd, obefintliga och "dubbelgångare". Varje problem är indelat i avsnitt och löses stegvis. Efter varje avsnitt kan läsaren själv fundera en stund över hur man nu skall göra och sedan fortsätta läsa för att se hur författarna gick vidare. Läsningen av den här boken blir därför lika spännande som läsning av en deckare och samtidigt lär man sig något nytt. Författarna pekar till exempel på en del källor som recensenten ej erinrar sig ha sett tidigare i någon slaktforskarlitteratur.

Sammanfattningsvis är detta ett nytt och trevligt sätt att skriva läroböcker i slaktforskning på. Det är konstigt att ingen kommit på det tidigare.

Lars-Gunnar Sander

Arkiv

"Arkivatlas Värmland. Enskilda och Kommunala arkiv vid Varmlandsarkiv 1997", utgiven av Varmlandsarkiv, A6, hft, 152 sid, ISBN 91-630-5699-2. Kan köpas hos Varmlandsarkiv för 20 kr.

Den tidigare utgåvan av arkivatlasen från 1991 innehöll 80 sidor. Årets utgåva innehåller således avsevärt mycket mer information. För varmlandsforskaren torde denna lilla behändiga bok vara oumbärlig.

Lars-Gunnar Sander

ANOR SÖKES

Till ANOR SÖKES tar vi emot frågor om anor och ättlingar från alla, som är medlemmar i en slaktforskarförening

355. Jag söker förklaring till varför följande dokument finns i min slakts efterlämnade arkiv:

a) Bouppteckning och arvsskifte upprättat 1782 efter **Hindric Bertilsson** i Kronskogen, Östmark. Han efterlämnade förutom ankan **Maria Hindriksdotter**, barnen Henrik, Maria, Marit, Karin och Annika.

b) En resolution från Kungl Maj:t för Enklingen **Pehr Olsson** i N Åskogsberg att få ingå äktenskap med sitt syskonbarn Pigan **Helja** Nilsdotterförsedd med stämpel och undertecknad 1812 "Under Min Allernådigaste Konungs och Herres sjukdomefter dess förordnande/ Carl Johan och namnteckning.

c) Bouppteckning 1814 efter Pehr Pehrs sons hustru **Marit Eriksson** i Sandsjöbergstorp, Ostmark. Jag har hittat gårdarna och personerna i Östmarks kyrkböcker, men hur förbinder jag dem med vår slakt? Edvin Höij bland vars efterlämnade handlingar jag funnit dessa dokument, var en noggrann och ivrig släktforskare på 1950- och 60-talet. Hans mor hette Katrina Ersson f 1865 i Rundsjötorp. Föräldrar var Erik Hallstensson f 1834 i Arnsjön och Kjerstin Jonsdotter f 1829 i Östmark. Familjen bodde i Sandsjöberg och Rundsjötorp. I familjen fanns nio barn, varav jag vet att Edvin besökt den yngsta av moderns syskon Tilda

Ur andra medlemsblad fortsättning från sida 21

Slakthistoriskt Forum 1997:4 (Sveriges Släktforskarförbund) "Vanliga frågor om Sveriges Dödbok 1968-1996" av *Carl Szabad*. "Danska släktforskarorganisationer".

Vastgötagealogen 1997:3 (Vastgöta Genealogiska Förening) "Statarna - det hårt arbetande folket". "Salpetersjuderi i Äppelared" av *Stig Petterson*.

Maria f 1877 och de lär gemensamt besökt någon gård som haft med slakten att göra. Erik Hallstenssons föräldrar var Hallsten Ersson f 1803 och Kjerstin Jonsdotter f 1807. De bodde i Millmarkstorp och Arnsjön. Hallsten Erssons föräldrar var Erik Hallstensson f 1768 och Marit Jonsdotter f 1768. De bodde i Millmarkstorp och Sörmarkstorp. Det finns säkerligen någon anledning till att Edvin fått dessa dokument. Kanske finns det någon forskare i Östmark som är intresserad av dem?

Ingrid Stråt Tegbäck (på min mors sida tillhörande Höij-slakten)

T ar agen 1, 6tr

169 36 Solna

Telefon 08-270417

356. Jag söker **Per Gustaf Runqvist** f 1820-08-04 i Visnum. Han utflyttade 1840 från Ostmark till Filipstad och titulerades då bokhållare. Han finns emellertid ej i Filipstads inflyttnings- och husförhörslängder. Enligt uppgift skulle han ha blivit hästhandlare i Norge.

Annica Jonsson

Frostgatan 40

26035 Odäkra

Telefon 042-204359

357. Jeg søker forfedre til **Svend Nielsen Wenzell**, f 1829-1830 i Sverige, d 1907-02-21 i Ollebakken på Horten, Borre. Han var da pensjonert smed. Sønn av **Niels Jahnsen (Wenzell?)**. Navnet staves på flere måter, deriblant gjerne Winzell. I folketellingen 1900 står det Wensel, mens begravelsenotatet har formen Wänsell. G m **Anne Sophie Hansdatter Gannestad** 1856-05-03 i Borre kirke.

Marius Hellerud

Mellegårdshagen

NO-1860 Trögstad

Norge

358. Jeg søker min bestefar **Nils Lövaas** f 1859-06-11 i Värmland, d 1950-05-26 på Nesodden i Norge. Han kom til Norge i 1870-1880 og giftet seg med **Ingeborg Andersen** og bosatte seg på Nesodden som skomaker. Er det noen muligheter for meg å finne ut hvor min bestefar kom fra i Värmland?

Per Eng

St Ola sgt 39 B

NO-2000 Lilleström, Norge

359. Jeg søker opplysning om min tippoldefar som giftet seg 1863-07-24 i Östre Toten, Norge. Han oppgir å hete **Gustav Eriksen** f 1835 i Kila, sønn av Erik. Han er også oppført i norsk kirkebok som **Gustav Erre Eriksen**. I et tilfelle har presten skrevet født i Köla, men det er vanskelig og ei sikkert p g a slurvet skrift. Död i Norge 1907-02-20.

Frank Erik Solli

Bakke eien 4

NO-2010 Strømmen

Telefon 63810135

360. Jeg søker oppgifter om klockaren och länsmannen **Nils Lind** f 1795. Han kom till Karungi, Karl Gustavs socken i Norrbotten år 1823, g m **Margareta (Greta) Maria Clausen** f 1798 i Piteå. Hennes föräldrar var **Johan Nicolai Clausen** f 1756, d 1826, g m **Elisabet Schelting** f 1767 i Piteå. Nils Lind lär ha kommit från Värmland. Han var min mf ff.

Kerstin Abrahamsson

Grelsby agen 13 B

95 631 O erkalix

Telefon 0926-77020

361. Jeg søker a) Foreldre og tidligere slekt etc i Sverige til matros/skredder **Johan Berggren** f 1776 ev 1777 i Karlskoga, d 1836 i Sandeford, Norge. Han flytter til Orebro i 1796 og arbeider som betjent hos medicin doktor Joh Adolph Wadström i 1796-99. G 1:o 1797 m **Stina Lisa Hellström** f 1766-03-12 i Orebro, foreldre skipperoldermann **Anders Hellström** og **Christina Borman**. Barn: Johan Gustav Berggren f 1798-08-13 i Orebro, d 1845 og Carl Anders Berg-

gren f 1802-10-19 i Örebro, d 1863. Året 1808 på midsommern römte Johan Berggren fra kone og barn uten formell skilsmisse. Han "dukker opp" på Tjome i Vestfold 1812 og bosetter seg på Grimstad stranden. Hvor han har vært i fra 1808 til 1812 kjenner vi ikke men mest sannsynlig på en seilskute i utenlandsk farvann. G 2:o 1813-03-08 (uten å være formelt skilt fra sin kone i Sverige) m Anne Olsdatter fra Tjome. Men da under navnet **Johan Johansen Berggren**. Her fra flytter paret til Sandefjord, får 7 barn hvorav ett av disse barn danner grunnlaget for den videre grenen Berggren 1 slekten i Sandefjord. Sønnen Carl Anders Berggren f 1802 i Örebro kjenner vi ikke til fra han flyttet til Norrköping sammen med sin mor i 1809 til han kommer til Sandefjord i 1826, utover at han antakelig har bodd noen tid i Stockholm. Han møter sin far her, bosetter seg i byen, blir gift 3 ganger og får 10 barn hvorav 4 vokser opp og danner grunnlaget for grenen Berggren 2 slekten i Sandefjord.

b) Den eldste sønn av Johan Berggren, **Johan Gustav Berggren** f 1798 i Örebro, og hans etterkommere. Jeg kjenner kun til at han flyttet til Norrköping i 1809 sammen med sin mor og bror.

Harry Ro e

Glo e eien 24

NO-3229 Sandefjord

Telefon 94486021

E:mail hro e@online.no

362. Jag efterlyser en släktbok gjord på min morfars (Egon Landegren) föräldrar **Per Olsson Landegren** och hans hustru **Amanda**. Per ar enligt födelseboken född 10 september 1877 men han firade själv sin födelsedag 9 september. Hans föräldrar var **Olof Håkansson** och **Marit Jönsdotter** boende i Hohle, Ekshärad vid tiden för Pers födelse. De flyttade 1879 till Basterudstorp, Ekshärad. Enligt min morfars syster, Britta Svendsen, så har någon gjort denna släktbok men hon kommer ej ihåg vem. Hon har tittat i den men då tänkte hon inte på att ha en för egen rakning. Har du ett exemplar eller vet vem som gjort den? Det vore roligt att komma i kontakt med släktingar.

*Catherina Holmberg
Luntgatan 15B
602 19 Norrköping*

363. Jag söker a) Föräldrar till **Margareta Olsdotter** f 1750 i V Fågelvik, g m Lars Jonsson f 1739.

b) Föräldrar till **Jonas Olsson** f 1711, g m **Kerstin Jönsdotter** f 1722 i Ragnilsbol, Gillberga.

*Bruno Göth
Nord armsgatan 4C
653 44 Karlstad
Telefon 054-564088*

364. Min mm ff f hette **Samuel Lalin** f 1742, d 1796 i Filipstad, dar han var handlande. Han nämns även som förvaltare vid Bosjö bruk. Hans svärfar hette **Daniel Bergmark**, f 1720, d 1793 på Wiksbergsgård i Nedre Ullerud och var bl a förvaltare på Dömle bruk. Jag känner deras anor men söker biografiska uppgifter om dem, om den miljö och de orter de levde i. Tacksam för litteraturförslag.

*Jan Tengelin
Thermia agen 4
671 30 Ar ika
Telefonifax: 0570-16187*

365. Jag söker a) Uppgifter om föräldrarna till **Katarina Nilsson** f 1865-11-25 i Sunne. Föräldrarna hette **Nils Andersson** och **Maria Olsdotter**. De ska enligt uppgift ha varit bosatta på Berga i Sunne.

b) Uppgifter om **Erik Olsson** f 1865-10-02 i Lysvik. Hans föräldrar hette **Olof Larsson** och **Kajsa Ersdotter**. De var först bosatta på Strandvik i Lysvik och senare på en plats som jag tror hette Gubbtäppan.

*Camilla Hellberg
Ring agen 10
688 30 Storfors
Telefon 0550-60713*

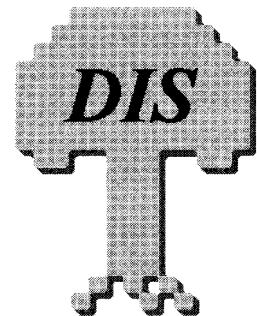
366. Jag söker modern till **Joan Carlsons** i Nordmarkshyttan döttrar **Annika** f 1696-12-22 och **Elin** f 1699-10-14 i Nordmark, g m **Anders Månsson** f 1701-01-24 i Dannemora. Joen Carlsson var

även far till tvillingarna Olof och Karin f 1700-07-10, d samma år.

*S en Nilsson
Langelandsgatan 8
164 43 Kista
Telefon 08-7509696*

367. Har någon varmlandsforskare agnat sig åt soldaten **Anders Pettersson Skog** från Skogsberg i Väse socken? Han var född i Vase 1810-03-17 och hade sju söner. Sex av dessa utvandrade till Amerika, den sjunde dog ogift i Vase. Finns släktingar till honom kvar i Värmland? Ättlingar från USA kommer att besöka Sverige i sommar och ar intresserade av att få kontakt. Intresse finns också för Skogsberg med omgivning.

*E a Fredriksson
Karlstads Stadsbibliotek
651 84 Karlstad*

Nu ar (6111) sista granskningen av betaversionen av Disgen 7.0 klar och rapporter insända till programansvarig.

Därefter färdigställes sista uppdateringen av programmet, som kommer att förhoppningsvis kunna distribueras före jul till de som köpt Disgen 7.0. Men ta i beaktande att för två anställda på DIS kansli i Linköping blir det hektiska dagar. Det ar 1000-tals försändelser som ska i vag. Skank dem gärna en tacksamhetens tanke!

De allvarligabrister som vi från fadderhåll vidarebefordrat är åtgärdade. Bland mycket annat finns en bekvämsäkerhetskopiering med.

Harald Persson

Nr 55

Tillägg till antavla Carl-Johan Ivarsson

Generation VI

64 Olsson, Per. Bergsman. f 15110 1734 i Gunnarskog, St Gårdsås. d 27/10 1816 i Gunnarskog, St Gårdsås. g 111 1762 i Gunnarskog m

65 Gunnarsdtr, Britta. f 1719 1743 i Gunnarskog, St Gårdsås. d 1214 1825 i Gunnarskog, St Gårdsås.

66 Persson, Per. Bonde. f 22111 1749 i Gunnarskog, St Gårdsås. d 1419 1809 i Gunnarskog, St Gårdsås. g 11/10 1772 i Gunnarskog m

67 Andersdtr, Marta. f 20112 1751 i Gunnarskog, Treskog. d 1716 1814 i Gunnarskog, St Gårdsås.

68 Jönsson, Jan Torpare. f 1318 1739 i Sunne, Ås. d 1512 1816 i Sunne, Råmyren. g 26/12 1766 i Sunne m

69 Svensdtr, Kerstin. f 174(2) i Sunne, S Åmberg. d 2812 1822 i Sunne, Råmyren.

70 Larsson, Jon Bonde. f 172(7) i Grasmärk, S Vasterrottna. d 9/10 1802 i Sunne, Toneby. g 28/12 1767 i Sunne m

71 Larsdtr, Kerstin. f 2413 1748 i Sunne, Toneby. d 27/7-1822 i Sunne, Toneby.

72 Nilsson, Jon. Bonde i Gunnarskog, La Gårdsås. gm

73 Andersdtr; Kerstin.

74 Mattsson, Israel Bonde. f 170(6) i Mangskog, Humsjön. d 24/1-1753 i Mangskog, Humsjön. gm

75 Andersdtr, Britta. f 15/12 1723 i Mangskog, Bjurbacken. d 2312 1761 i Mangskog, Humsjön.

76 Olsson, Anders. Bosatt i Sunne, Ed. gm

77 Jansdtr; Ingeborg.

78 Andersson, Pål Bonde. f (döpt) 231 4 1732 i Brunskog, Lerhol. d 1113 1782 i Brunskog, Lerhol. g 26/12 1760 i Brunskog m

79 Bryntesdtr, Karin. f 2218 1732 i Brunskog, St Skarmnas. d 2316 1817 i Brunskog O Furtan.

80 Olsson, Anders. Bonde. f 170(0). d 817 1779 i Gunnarskog, Bosebyn. g 231 12 1739 i Gunnarskog m

81 Persdtr, Kerstin. f 171(0) i Gunnarskog, Bosebyn. d 2611 1797 i Gunnarskog, Bosebyn.

82 Andersson, Brynte. Bonde. f 171(5)

i Gunnarskog, Bosebyn. d 8111 1775 i Gunnarskog, Bosebyn. g 28112 1734 i Gunnarskog m

83 Persdtr, Marit. f 171(4). d 1611 1779 i Gunnarskog, Bosebyn.

84 Nilsson, Nils. Bonde. f 2712 1701 i Gunnarskog, St Årbotten. d 811 1778 i Gunnarskog, St Årbotten. g 1216 1728 i Gunnarskog m

85 Larsdtr; Maria. f 170(5) i Gunnarskog, La Årbotten. d 10111 1772 i Gunnarskog, St Årbotten.

86 Andersson, Anders. Bonde. f 171(1) i Gunnarskog, Treskog. d 1011 1770 i Gunnarskog, Treskog. gm

87 Nilsdtr, Karin. f 13111 1712 i Älgå, Grinsbol. d 19/11 1763 i Gunnarskog, Treskog.

88 Persson, Kjellar. Bonde. f 172(4) i Gunnarskog, La Gårdsås. d 1812 1804 i Gunnarskog, La Gårdsås. g 1/1 1759 i Gunnarskog m

89 Persdtr, Marta. f 512 1736 i Gunnarskog, Treskog. d 814 1809 i Gunnarskog, La Gårdsås.

90 Persson, Anders. Bergsman. f 2015 1735 i Gunnarskog, St Gårdsås. d 23111 1815 i Gunnarskog, St Gårdsås. g 5110 1764 i Gunnarskog m

91 Larsdtr, Malin. f 28111 1746 i Gunnarskog, Treskog. d 2212 1826 i Gunnarskog, St Gårdsås.

92 Simonsson, Anders. Bonde, nämndeman. f 514 1737 i Gunnarskog, V Sälboda. d 28/10 1817 i Gunnarskog, St Årbotten. g 111 1762 i Gunnarskog m

93 Tolsdtr, Marta. f 2412 1743 i Gunnarskog, Russerud. d 2211 1821 i Gunnarskog, St Årbotten.

94 Nilsson, Gösta Se nr 42.

95 Andersdtr; Ingeborg. Se nr 43.

96 Kjellarsson, Erik Torpare. f 174(4) i Gunnarskog, Treskog. d 712 1808 i Gunnarskog, Tinnhöjden. g 2611 1766 i Gunnarskog m

97 Mattsdtr, Britta. f 174(4) i Grasmärk. d 22/1-1814 i Gunnarskog, N Backa.

98 Nilsson, Nils. f 172(6) i Gunnarskog, St Årbotten. d 3017 1796 i Gunnarskog, S Backa. gm

99 Andersdtr, Britta.

100 Olsson, Jan Nybyggare, ängvaktare. f 213 1742. d 2112 1811 i Grasmärk, N Ängen. g 28/12 1767 i Grasmärk m

101 Jakobsdtr, Sara. f 8/12 1746 i Grasmärk, N Ängen. d 9112 1816 i Grasmärk, N Ängen.

102 Olsson, Erik Torpare. f 174(7) i Grasmärk. d 1217 1809 i Gunnarskog, Mången. g 28/12 1770 i Gunnarskog m

103 Andersdtr; Marit. f 811 1748 i Gunnarskog, Gravås. d 612 1830 i Gunnarskog, Fredros.

104 Kjellarsson, Amund Bonde. f 171 12 1721 i Gunnarskog, Jarperud. d 2012 1793 i Gunnarskog, Jarperud. g 2513 1753 i Gunnarskog m

105 Ivarsdtr, Ingegerd. f 314 1730 i Gunnarskog, Bortan. d 612 1808 i Gunnarskog, Jarperud.

106 Nilsson, Anders. Bonde. f 174(1) i Mangskog. d 5/4 1817 i Gunnarskog, Tobol. g 1513 1767 i Gunnarskog m

107 Henriksdtr, Marta. f 216 1742 i Gunnarskog, Tobol. d 2613 1825 i Gunnarskog, Tobol.

108 Jonsson, Anders. Bergsman. f 1715 1729 i Gunnarskog, Treskog. d 2416 1801 i Gunnarskog, Tvärud. g 1913 1758 i Gunnarskog m

109 Kjellarsdtr, Karin. f 1/2 1737 i Gunnarskog, Tvärud. d 1814 1815 i Gunnarskog, Tvärud.

110 Olsson, Kjellar. Bonde. f 31110 1755 i Gunnarskog, Allstakan. d 1311 1822 i Gunnarskog, Allstakan. g 8/10 1786 i Gunnarskog m

111 Månsdtr, Karin. f 20110 1762 i Gunnarskog, Bortan. d 1114 1851 i Gunnarskog, Allstakan.

112 Nilsson, Anders Bonde. f 170(5) i Gunnarskog, Lövnas. d 2416 1790 i Gunnarskog, Lövnas. gm

113 Persdtr; Karin. f 171(7) i Gunnarskog, Kollerud. d 2713 1793 i Gunnarskog, Lövnas.

114 Jonsson, Måns Bonde. f 1619 1734 i Gunnarskog, Jarperud. d 2111 1824 i Gunnarskog, Berga. g 1913 1758 i Gunnarskog m

115 Tolsdtr, Kerstin. f 1913 1733 i Gunnarskog, Russerud. d 1217 1806 i Gunnarskog, Berga.

120 Andersson, Erik Bonde. f 1703 i Gunnarskog, Treskog. d 19/11 1784 i Gunnarskog, Treskog. g 1516 1729 i Gunnarskog m

121 Andersdtr; Kerstin. f i Gunnarskog, Treskog. d 2614 1774 i Gunnarskog, Treskog.

122 Persson, Jon Bonde. f 2918 1719 i Gunnarskog, Bortan. d 2815 1802 i Gunnarskog, Bortan. g 1516 1746 i Gunnarskog m

123 Nilsdtr, Kerstin. f 1726 i Gunnar-

skog, Treskog. d 2615 1802 i Gunnarskog, Bortan.

124 Jonsson, Jon Bonde. f 173(7) i Mangskog, Gylterud. d 1612 1820 i Gunnarskog, Treskog. g 16/11 1759 i Gunnarskog m

125 Ersdti; Marit. f (döpt) 713 1738 i Gunnarskog, Treskog. d 2519 1799 i Gunnarskog, Treskog.

126 Jonsson, Kjellar. Bonde. f 20112 1739 i Gunnarskog, La Mängen. d 2611 1820 i Gunnarskog, Treskog. g 11110 1772 i Gunnarskog m

127 Olsdti; Kerstin. f 316 1748 i Gunnarskog, Treskog. d 1813 1806 i Gunnarskog, Treskog.

Generation VII

128 Håkansson, Olof Bosatt i Gunnarskog, St Gårdsås. gm

129 Andersdti, Anna.

130 Gregesson, Gunnar. Bonde. f 170(3). d 312 1783 i Gunnarskog, St Gårdsås. g 26112 1737 i Gunnarskog m

131 Börjesdti Anna. f 171(0). d 1419 1774 i Gunnarskog, St Gårdsås.

132 Andersson, Per. Bonde. f 1700 i Gunnarskog, Gröttvål. d 7112 1791 i Gunnarskog, St Gårdsås. g 5/11 1726 i Gunnarskog m

133 Persdti; Elin. f 1213 1708 i Gunnarskog, Kolstan. d 15/5 1788 i Gunnarskog, St Gårdsås.

134 Andersson, Anders Se nr 86.

135 Nilstdi; Karin. Se nr 87.

136 Jonsson, Jöns Bonde. f 168(9). d 25112 1765 i Sunne, Ås. g 20111 1720 i Sunne m

137 Olsdti, Marit. f 169(9). d 1115 1772 i Sunne, Ås.

138 Olsson, Sven Bonde. f 170(6). d 21 4 1756 i Sunne, S Åmberg. gm

139 Jönsdti; Kerstin. f 170(6).

142 Olsson, Lars. Bonde i Sunne, Toneby. f 172(8). g 3115 1747 i Sunne m

143 Ersdti; Kerstin.

148 Hindriksson, Mattes. Bonde. f 166(7) i Mangskog, Humsjön. d 1211 1724 i Mangskog, Humsjön. g 2216 1693 i Mangskog m

149 Israelsdti, Kerstin. f 167(3) i Mangskog, Bjurbacken. d 1215 1748 i Mangskog, Humsjön.

150 Pålsson, Anders. Bonde. f 167(4). d 24/10 1742 i Mangskog, Bjurbacken.

151 Karlsdti, Anna. f 168(5). d 3019 1739 i Mangskog, Bjurbacken.

156 Pålsson, Anders Bosatt i Brunskog, Lerhol. gm

157 Persdti, Böret.

158 Elofsson, Brynte. Bonde. f (döpt) 614 1699 i Brunskog, Åstenäs. d 2712 1792 i Brunskog, Åstenäs. g 25111 1722 i Brunskog m

159 Amesdti, Karin. f 3013 1702 i Brunskog, O Furtan. d 20110 1784 i Brunskog, O Furtan.

160 Andersson, Olof gm

161 Bryntesdti, Karin.

162 Ingemarsson, Per. Bonde i Gunnarskog, Bosebyn. gm

163 Börjesdti, Karin.

168 Halvardsson, Nils. Bonde. f i Gunnarskog, St Årbotten. g 1216 1692 i Gunnarskog m

169 Ersdti; Karin. d 2312 1735 i Gunnarskog, St Årbotten.

170 Bryntesson, Lars Bonde. f 165(7) i Gunnarskog, La Årbotten. d 2/1 1741 i Gunnarskog, La Årbotten. gm

171 Göstasdti; Margareta. f 167(4) i Ny, Vagge. d 1612 1737 i Gunnarskog, La Årbotten.

172 Jonsson, Anders Bonde. f 165(7) i Gunnarskog, Treskog. d 8/5 1742 i Gunnarskog, Treskog. gm

173 Ersdti, Kerstin. f 167(8) i Gunnarskog, Bortan. d 1014 1757 i Gunnarskog, Treskog.

174 Jönsson, Nils Bonde i Älgå, Grinsbol. gm

175 Larsdti; Marit.

176 Engelbrektsson, Per. Bonde i Gunnarskog, La Gårdsås. gm

177 Bryntesdti, Sigrid. f 167(8). d 15/ 6 1761 i Gunnarskog, La Gårdsås.

178 Jonsson, Per. f 168(7) i Gunnarskog, Treskog. d 1516 1760 i Gunnarskog, Treskog. gm

179 Knutsdti, Maria. f 170(3) i Arvika.

180 Andersson, Per. Bonde i Gunnarskog, St Gårdsås. gm

181 Persdti; Elin.

182 Nilsson, Lars. Bonde. f 171(5) i Gunnarskog, Treskog. d 2815 1787 i Gunnarskog, Treskog. g 1916 1743 i Gunnarskog m

183 Andersdti; Ingeborg. f 171(3) i Gunnarskog, Treskog.

186 Jönsson, Tol. Bonde. f 1705 i Gunnarskog, Tvärud. d 714 1773 i Gunnarskog, Russerud. g 3015 1731 i Gunnarskog m

187 Andersdti; Marit.

196 Nilsson-Helgberg, Nils Soldat. gm

197 Böret.

202 Simonsson, Jakob. Svedjefinne. f 168(1) i Gräsmark, N Ängen. g 1723.

208 Amundsson, Kjellar. Bonde. f 169(5) i Gunnarskog, Jarperud. d 1112 1756 i Gunnarskog, Jarperud. gm

209 Olsdti; Ingegerd.

210 Månsson, Ivar. Bonde. f 167(9) i Gunnarskog, Bortan. d 811 1739 i Gunnarskog, Bortan. gm

211 Eriksdti, Kerstin.

216 Andersson, Jan Bonde. f 5/8 1701 i Gunnarskog, Treskog. d 22/12 1777 i Gunnarskog, Treskog. g 1016 1728 i Gunnarskog m

217 Börjesdti Ingeborg. f 1314 1707 i Gunnarskog, Jarperud. d 8112 1792 i Gunnarskog, Treskog.

218 Bryntesson, Kjellar. Bonde i Gunnarskog, Tvärud. gm

219 Jönsdti; Karin.

220 Olofsson, Olof Bergsman. f 2511 1723 i Arvika, V Högvalta. d 28110 1791 i Gunnarskog, Allstakan. g 2216 1746 i Gunnarskog m

221 Olsdti, Maria. f 1726 i Gunnarskog, Treskog. d 2112 1819 i Gunnarskog, Allstakan.

222 Elofsson, Måns Bergsman, riksdagsman. f 1725 i Gunnarskog, Bortan. d 26110 1798 i Gunnarskog, Bortan. g 1748 i Gunnarskog m

223 Jönsdti, Anna. f 5/1 1728 i Gunnarskog, Bortan. d 112-1821 i Gunnarskog, Bortan.

224 Andersson, Nils f 167(5) i Gunnarskog, St Årbotten. d 1916 1741 i Gunnarskog, Lövnäs. g 1616 1707 i Gunnarskog m

225 Jönsdti, Ingegerd.

226 Håkansson, Per. Bonde. f 168(2) i Gunnarskog, Treskog. d 719 1740 i Gunnarskog, Kollerud. gm

227 Kjellarsdti, Kerstin.

228 Månsson, Jon Bonde. f 170(6) i Gunnarskog, Jarperud. d 2314 1766 i Gunnarskog, Jarperud. gm

229 Bryntesdti, Elin.

230 Jönsson, Tol. Se nr 186.

231 Andersdti, Marit. Se nr 187.

240 Jonsson, Anders Se nr 172.

241 Ersdti, Kerstin. Se nr 173.

Antavla 55 innehåller ytterligare generationer till och med XII vilka av utrymmeskäl ej får plats

Annons

Finnar i Östmark, Vitsand, Nyskoga, Södra och Norra Finnskoga

30 finnhemman, 5 torp, 330 sidor, 60 bilder, 80 finnsläkter, personregister 2200 personer.

Pris Sverige SEK 180.00 inkl porto
Pris Norge NOK 250.00 inkl emb, porto, införelavgift 40.00

Finnar i väst och Finnar i Gräsmark och Lekvattnet, samma pris som ovan

Beställes på postgiro 963369-4

Jarl Ericson Nordmarksgatan 7
671 51 Arvika Telefon 0570-19488

Bygdeböcker

Annons

Gamla kyrkogården Karlstad 1800-talet

av **N F Bergqvist**

Pris SEK 140.00 + porto 36.00
Pris NOK 140.00 + porto 56.00

En kyrkoherdes vardag Ekshärad 1700-1758

Av **Mats Hellgren, Göteborg**

Pris SEK 150.00 + porto 14.00
Pris NOK 150.00 + porto 18.00

Kvamarna vid Rottnafallen Rottneros

Av **Eric Sundell**

Pris SEK 120.00 + porto 14.00
Pris NOK 120.00 + porto 18.00

Torp i Botilsäter

av **Britta Johansson m fl**

Pris SEK 60.00 + porto 14.00
Pris NOK 60.00 + porto 18.00

Glava ska leva!

Glava Hembygdsförening

Pris SEK 225.00 + porto 27.00
Pris NOK 225.00 + porto 28.00

Trälbåtarna

Munkfors-Deje

Av **Bernt Jansson**

Pris SEK 60.00 + porto 14.00
Pris NOK 60.00 + porto 18.00

Annons

Arbetsvandringar 1800-tal Värmland-Härjedalen

1049 värmlänningar med hemort, födelse- och inflyttningsdatum (6 utan uppgift), hustru och barnhänvisning. 5 sorteringar 86 sidor i häfte

Av **Roger Alderstrand**
och **ABF Härjedalen**

Pris SEK 100.00 + porto 14.00
Pris NOK 100.00 + porto 18.00

Annons

Sunne (S) Födde Vigde Döde 1669 - 1721

160 sidor återgivna bokstavstroget. Därför lämplig som egen lärobok. Med tabeller, diagram över befolkningsutvecklingen m m.

Av **Arne Linnarud, Karlstad**

Pris SEK 140.00 + porto 27.00
Pris NOK 140.00 + porto 28.00

Annons

Bilder af Värmskog från istid till nutid

32 kapitel, 155 sidor, illustrerad, kartor, inbunden, hög kvalitet av **Ingrid Johansson** med flera

Pris SEK 230.00 + porto

Ingrid Johansson

Gansbyn, Sätra

67195 Klässbol

Telefon 0570-461070

Annons

Stavnäs (S) Vigde 1687-1920

3752 par vigda under 233 år
I pärm med 5 sorteringar
med stor ryggtext

av **Jan Thimberg, Huddinge**

Pris SEK 320.00 + porto 65.00
Pris NOK 320.00 + porto 88.00

Annons

Stavnäs (S) Födde 1687-1920

15490 barn i 3 ringhäftade
volym. 10 olika sorteringar

Volym 1 1687-1775 266 sid.725 g

Pris SEK 170.00 + porto 36.00

Pris NOK 170.00 + porto 56.00

Volym 2 1776-1850 337 sid.925 g

Pris SEK 200.00 + porto 45.00

Pris NOK 200.00 + porto 88.00

Volym 3 1851-1920 368 sid.975 g

Pris SEK 210.00 + porto 54.00

Pris NOK 210.00 + porto 88.00

Vid samtidig leverans av mer

än 1 volym är portokostnaden

SEK 65.00 NOK 155.00

Av **Jan Thimberg, Huddinge**

Fikaträff

Fredag 30 jan 1998 kl 19.00 Gamla Badhuset, Karlstad

Inget program, vi träffas, dricker kaffe, pratar släktforskning

Föreningen bjuder på kaffe och bröd

Ta med släktforskmateriel och frågor
som Du vill diskutera med likasinnade

Frysände (S)
 Amnons

5877 födda barn sorterade i Datum-ordning, Faderordning, Moder-ordning och Ortsordning.
 452 sidor i A4-pärm med register
 Pris SEK 290,00 + porto 65,00
 Pris NOK 290,00 + porto 88,00

Östmark (S)
 Amnons

4611 födda barn sorterade i Datum-ordning, Faderordning, Moder-ordning och Ortsordning.
 371 sidor i A4-pärm med register
 Pris SEK 240,00 + porto 65,00
 Pris NOK 240,00 + porto 88,00

Vitsand (S)
 Amnons

2737 födda barn och 534 vigslar sorterade i Datum-, Fader-, Moder- och Ortsordning.
 300 sidor i A4-pärm med register
 Pris SEK 250,00 + porto 65,00
 Pris NOK 250,00 + porto 88,00

Fakturering till arkiv och kommuner. All övrig beställning via postgiron:

SEK Sverige 46 96 60-S
 NOX Norge 0806 1944339

Värmlands Släktforskararkiv 1996
 Amnons

182 forskare som forskar på slakter och orter i Värmland. Ersätter 1995 års Värmlandsforskare. Ortregister, Slakterregister och Specialregister. Kartor för samlingar och härader. Forteckning arkiv i Värmland och kända register, litteraturförteckning 82 sidor i A4 förstärkt häfte
 Pris SEK 60,00 + porto 14,00
 Pris NOK 60,00 + porto 18,00

Värmlands Ortregister
 Amnons

Över 4.700 hemman och hemmans-torp i 68 sidors register med socken, härad, jordnatur och mantal. För tiden från Gustav Vasas 1500-tal in till 1931 när fastighetsregister tog över registreringsansvar. Kartor för samlingar och härader.
 Pris SEK 40,00 + porto 14,00
 Pris NOK 40,00 + porto 18,00

Dalslands Ortregister
 Amnons

Cirka 2500 hemman och hemmans-torp i 38 sidors register med socken, härad, jordnatur och mantal. För tiden från Gustav Vasas 1500-tal in till 1931 när fastighetsregister tog över registreringsansvar. Kartor för samlingar och härader.
 Pris SEK 40,00 + porto 3,50
 Pris NOK 40,00 + porto 12,00

Ekshärad (S)
 Amnons

C1. 1816 barn sorterade i Datum-, Moder- och Ortordning. Dessutom cirka 8000 faddrar i datumordning
 Av Mats Helligren, Göteborg
 Pris SEK 250,00 + porto 65,00
 Pris NOK 250,00 + porto 88,00

Ekshärad (S)
 Amnons

C2. Avskrift av 5649 födslar med släktnamnregister för föräldrar och faddrar. 100 sidor i A4 format i prydligt ringbundet häfte.
 Av Mats Helligren, Göteborg
 Pris SEK 140,00 + porto 27,00
 Pris NOK 140,00 + porto 28,00

Norra Råda (S)
 Amnons

C1. Avskrift av 2659 födslar med släktnamnregister för föräldrar och faddrar jämte ortregister. 110 sidor i A4 format i ringbundet häfte.
 Av Mats Helligren, Göteborg
 Pris SEK 140,00 + porto 27,00
 Pris NOK 140,00 + porto 28,00

Kila (S)
 Amnons

64 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.
 Av Gunnar Jonsson, Säfte
 Pris SEK 60,00 + porto 14,00
 Pris NOK 60,00 + porto 18,00

Kila (S)
 Amnons

155 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.
 Av Gunnar Jonsson, Säfte
 Pris SEK 90,00 + porto 27,00
 Pris NOK 90,00 + porto 28,00

Boupteckningar Kila (S)
 Amnons

53 sidor i prydligt A4 ryggbundet häfte.
 Av Gunnar Jonsson, Säfte
 Pris SEK 60,00 + porto 14,00
 Pris NOK 60,00 + porto 18,00

Begränsad eftersändning
Vid definitiv eftersändningretur med
den nya adressen till:
Värmlands Släktforskarförening
c/o Harald Persson
Malmtorgsgatan 18
653 40 **KARLSTAD**

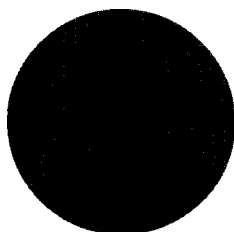
B

Föreningsbrev

Nu ar det grönt
att trycka på

KNAPPEN

Ramgatan 7 • Box 2149 • 650 02 KARLSTAD • Tel. 054-15 66 75

Värmlands mesta fullservicetryckeri!
